Τὸ φύλλον δραχ. 2.50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5.—

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκατέσσαρα. Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος — *Ἀθῆναι, 11 Φεβρουαρίου 1939* — *Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 11*

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ σκιὰ τῶν καταρτιῶν καὶ τῶν σκοινιῶν κυλοῦσε ἀπὸ τὴν μιὰ στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ καραβιοῦ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης. Τὰ ψάρια γυάλιζαν σὰν ἀναλυτὸ ἀσημι. Ἀπὸ τὸ ἀμπάρι ὅπου ὁ Ντίσκο Τρουὶπ καὶ ὁ Τὸμ Πλὰτ καταγίνονταν μὲ τὰ βαρέλια τὸ ἁλάτι ἀκούγονταν ὑπόκωφοι κρότοι. Ὁ Ντὰν ἔδωσε μιὰ μεγάλη πηρούνα στὸν Χάρβεϋ καὶ τὸν ὡδήγησε στὴν ἐσωτερικὴ ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ ὅπου ὁ μπάρμπα Σάλτερς γεμάτος ἀνυπομονησία ἔπαιζε ταμπούρλο μὲ τὸ μαχαίρι του ἐπάνω στὸ τραπέζι. Στὰ πόδια του βρισκόταν ἕνα μαστέλλο γεμάτο θάλασσα.

—Ἐσὺ θὰ πετᾶς ψάρια στὸν μπαμπὰ καὶ στὸν Τὸμ Πλὰτ καὶ θὰ προσέχῃς μήπως σοῦ βγάλῃ ὁ μπάρμπα Σάλτερς κανένα μάτι, εἶπε ὁ Ντὰν κι' ἐξαφανίστηκε στ' ἀμπάρι. Ἐγὼ θὰ σᾶς περνάω ἁλάτι ἀπὸ κάτω.

Ὁ Πὲν κι' ὁ Μανουὲλ, βυθισμένοι ὥς τὸ γόνατα μέσα στοὺς μπακαλιάρους ποὺ γέμιζαν τὴν μάντρα, ἔσειαν τοὺς ἀνοιχτοὺς σουγιάδες τους. Ὁ μεγάλος Τζὰκ μ' ἕνα πανέρι στὰ πόδια του καὶ μὲ τὰ χέρια σκεπασμένα μὲ γάντια, στεκόταν ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ τραπεζιοῦ ἀντίκρυ στὸν μπάρμπα Σάλτερς κι' ὁ Χάρβεϋ κοίταζε πότε τὸ μαστέλλο καὶ πότε τὸ πηρούνι.

— Χί! φώναξε ὁ Μανουὲλ, σκύβοντας πάνω ἀπ' τὸ σωρὸ τῶν ψαριῶν καὶ βγάζοντας ἕνα μπακαλιάρο μὲ τὸ ἕνα δάχτυλο στὰ σπάραχνα καὶ τὸ ἄλλο στὸ μάτι του. Ἀκούμπησε τὸ ψάρι στὸ κιγκλίδωμα τῆς μάντρας· τὸ μαχαῖρι ἔβγαλε μιὰ ἀστραπή,

«Ὁ Χάρβεϋ τραβοῦσε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη...»

ἀκούστηκε ἕνα σχίσιμο καὶ τὸ ψάρι σχισμένο ἀπ' τὸ λαιμὸ ὥς τὴν οὐρά, ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ μεγάλου Τζάκ.

— Χί, ἔκανε ὁ μεγάλος Τζάκ, ἁπλώνοντας σὰν κουτέλα τὸ γαντωμένο χέρι του. Τὸ σηκώτι τοῦ μπακαλιάρου ἔπεσε μέσα στὸ καλάθι. Ἄλλη μιὰ κίνηση καὶ τὸ κεφάλι μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἐντόσθια πετάχτηκαν στὴν ἄλλη ἄκρη, ἐνῶ τὸ ξεκοιλιασμένο ψάρι πέρασε στὰ χέρια τοῦ μπάρμπα Σάλτερς. Ἕνα καινούριο σχίσιμο, ἡ ραχοκοκκαλιὰ πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὴν κουπαστὴ καὶ τὸ ψάρι ἀκέφαλο, ξεκοιλιασμένο καὶ ἀνοιγμένο στὰ δυὸ ἔπεσε μέσα στὸ μαστέλλο μ' ἕνα πλούτς, πετάγοντας θάλασσα στὸ ὀρθάνοιχτο στόμα τοῦ Χάρβεϋ. Ὕστερα ἡ ἐργασία συνεχίστηκε σιωπηλά. Οἱ μπακαλιάροι περνοῦσαν ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, τόσο γλήγορα, σὰ νὰ ἦταν ζωντανοὶ καὶ πολὺ πρὶν προφτάσῃ ὁ μικρὸς νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἔκπληξή του γιὰ τὴν θαυμαστὴ ἐπιδεξιότητα ὅλων, τὸ μαστέλλο του ἦταν κιόλας γεμάτο.

— Πέτα τα, μούγκρισε ὁ μπάρμα Σάλτερς δίχως νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι κι' ὁ Χάρβεϋ σήκωσε τὸ μαστέλο κι' ἄδειασε τὸ ψάρι στὸ ἀμπάρι.

—Ἔ, ὅλα μαζὶ νὰ τὰ πετᾶς, φώναξε ὁ Ντάν, μὴν τὰ σκορπᾶς ἔτσι! Κοίτα τὸν μπάρμπα Σάλτερς πῶς ξεφυλλίζει τὸ βιβλίο του. Καλύτερα κανεὶς δὲν τὸ κάνει σ' ὅλον τὸν Μπάγκο.

Ἀλήθεια, βλέποντας κανεὶς τὸν μπάρμπα Σάλτερς, θὰ ἔλεγε πῶς κόβει τὰ φύλλα ἑνὸς καινούργιου βιβλίου γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα του. Ὁ Μανουὲλ μὲ τὸ κορμὶ γερτὸ ἦταν ἀκούνητος σὰν ἄγαλμα καὶ μόνο τὰ μακρυά του χέρια ἀνοιγόκλειναν δίχως διακοπή, βγάζοντας ἕνα ἕνα τὰ ψάρια ἀπὸ τὸ σωρό. Ὁ Πὲν ἔβαζε τὰ δυνατά του ἀλλὰ τὸ βλέπες καθαρὰ πῶς δὲν τὰ κατάφερνε. Μιὰ-δυὸ φορὲς ὁ Μανουὲλ βρῆκε καιρὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν σειρὰ τῆς ἐργασίας. Ἄλλη

μιὰ φορὰ ὁ ἴδιος πάλι ὁ Μανουὲλ ἔβγαλε ἕνα οὐρλιασμα πόνου. Εἶχε ἀγκυλώσει τὸ δάχτυλό του μ' ἕνα φρντσέζικο ἀγκίστρι. Τ' ἀγκίστρια αὐτὰ εἶναι κατασκευασμένα ἀπὸ ἕνα μέταλλο μαλακὸ καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ξαναλυγίσῃ καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ δεύτερη φορά, τυχαίνει ὅμως συχνὰ ὁ μπακαλιάρος νὰ τῆ γλυτώσῃ μὲ τὸ ἀγκίστρι στὸ στόμα καὶ νὰ πάει νὰ πιαστῆ ἀλλοῦ κι' αὐτὸς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς παλλοὺς λόγους ποὺ κάνει τοὺς ναυτικοὺς τῆς Γκλῶστερ νὰ μὴ χωνεύουν τοὺς Γάλλους.

Ἀπὸ κάτω ὁ ξερὸς ἦχος τοῦ ἀλατιοῦ μὲ τὸ ὁποῖο ἔτριβαν τ' ἀνοιγμένα ψάρια ἀντηχοῦσε σὰν τὸ τρίξιμο μιᾶς μυλόπετρας, συνοδευμένο ἀπὸ τὸ «κρὰκ» καὶ τὸ «πλοὺφ» τῶν κεφαλιῶν ποὺ κόβονταν καὶ πετάγονταν καὶ τῶν σηκωτιῶν ποὺ ἔπεφταν μὲς τὸ καλάθι, ὡς στὸ «χρραάστ» τοῦ μαχαιριοῦ τοῦ μπάρμα Σάλτερς καθὼς ἔβγαζε τὴ ραχοκοκκαλιά, καὶ τὸ «πλοὺπ» τῶν ψαριῶν ποὺ ἔπεφταν ἀνοιγμένα μέσα στὸ μαστέλλο.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα δουλειᾶς ὁ Χάρβεϋ θὰ ἔδινε ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ξεκουραστῆ λίγο. Γιατὶ ὁ φρέσκος, ὑγρὸς ἀκόμα μπακαλιάρος εἶναι πολὺ βαρύτερος ἀπ' ὅ,τι φαντάζεται κανεὶς καὶ ἡ πλάτη του τοῦ πονοῦσε ἀπὸ τὸ σήκωμα τοῦ μαστέλλου καὶ τὸ ἄδειασμά του κάθε τόσο στὸ ἀμπάρι. Ἔνοιωθε ὅμως, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του, ὅτι ἀποτελοῦσε κι' αὐτὸς μέλος μιᾶς ὁμάδας ἀνθρώπων ποὺ ἐργάζονταν κι' αὐτὸ γέμιζε τὴν καρδιά του ὑπερηφάνεια καὶ τὸν ἔκανε νὰ σφίγγῃ τὰ δόντια του γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κρατήσῃ.

—Ἕνα μαχαίρι! φώναξε ἔξαφνα ὁ μπάρμπα Σάλτερς.

Ὁ Πὲν τσακίστηκε στὰ δυὸ ξεψυχισμένος κι' ἔπεσε πάνω στὸ σωρὸ τῶν ψαριῶν, ὁ Μανουὲλ τέντωσε τὸ κορμί του μπρὸς καὶ πίσω γιὰ νὰ τοῦ ξεπονέσῃ ἡ μέση του καὶ ὁ μεγάλος Τζὰκ ἀκούμπησε ἐπάνω στὴν κουπαστή. Ὁ μάγειρας φανερώθηκε ἀθόρυβα σὰν μκύρη σκιά, μάζεψε ἕνα σωρὸ ἀπὸ κεφάλια καὶ ψαροκόκκαλα καὶ ἐξαφανίστηκε πάλι.

—Σούπα ἀπὸ ψαροκεφαλὲς θἄχουμε αὔριο, ἔκανε ὁ μεγάλος Τζὰκ πλαταγίζοντας τὴ γλῶσσα του.

—Ἔ, ἕνα μαχαίρι εἶπα! ξαναφώναξε ὁ μπάρμπα Σάλτερς, σείοντας τὸ φαρδὺ μαχαίρι του, ποὺ εἶχε στομώσει ἀπὸ τὴν πολλὴ χρήση.

— Κοίταξε στὰ πόδια σου, Χάρβεϋ! φώναξε ἀπὸ κάτω ὁ Ντάν.

Ὁ μικρὸς εἶδε μιὰ δωδεκάδα μαχαίρια κρεμασμένα τὸ καθένα ἀπ' τὸ καρφάκι του στὸ περβάζι τῆς κουπαστῆς. Ἐμοίρασε ἕνα γύρω καὶ πῆρε πίσω τὰ στομωμένα.

— Νερό! φώναξε ὁ Ντίσκο Τρούπ.

— Τὸ ντεπόζιτο εἶναι στὴν πρύμη καὶ τὸ κανάτι δίπλα του. Γρήγορα, Χάρβεϋ! φώναξε ὁ Ντάν.

Σ' ἕνα λεπτὸ ὁ Χάρβεϋ βρισκόταν πίσω, μ' ἕνα κανάτι γεμάτο ἀπὸ ἕνα νερὸ κιτρινωπό, σωστὸ νέκταρ, ποὺ οἱ κάτω τὸ ἤπιαν μ' ἀπληστία.

— Χί!

Μὲ τὴ φωνὴ ποὺ ἔβγαλε ὁ Μανουὲλ ἡ δουλειὰ ξανάρχισε καὶ δὲν σταμάτησε πιὰ παρὰ μονάχα ὅταν ἡ μάντρα ἄδειασε ὁλότελα ἀπὸ ψάρια. Μόλις παστώθηκε καὶ τὸ τελευταῖο ὁ καπετὰν Ντίσκο διευθύνθηκε στὴν καμπίνα του συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἀδερφό του. Ὁ Μανουὲλ κι' ὁ μεγάλος Τζὰκ τράβηξαν κατὰ τὴν πρύμη. Μόνον ὁ Τὸμ Ἠλάτ περίμενε ὥσπου νὰ ἀδειάσῃ τὸ τραπέζι καὶ νὰ καθαρισθῆ γιὰ νὰ κατεβῆ κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ καμπούνι.

Ἕνα λεπτὸ ἀργότερα ὁ Χάρβεϋ ἄκουγε νὰ φτάνουν στ' αὐτιά του ἀπὸ κάτω συγχορδίες ἀπὸ ἠχερὰ ροχαλητὰ καὶ κοίταζε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα τὸν Πένσυ καὶ τὸν Ντάν.

— Σήμερα πήγαμε καλύτερα, Ντάν, εἶπε ὁ Πὲν μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα ἀπὸ τὸν ὕπνο. Μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς τὸ σωστὸ εἶναι νὰ σὲ βοηθήσω στὸ καθάρισμα.

— Δὲν θὰ τὄπαιρνα ἕνα τέτοιο πράγμα στὴν ψυχή μου οὔτε γιὰ χίλια κουιντάλια ψάρι! εἶπε ὁ Ντάν. Κατέβα νὰ κοιμηθῆς, Πέν. Δὲν εἶναι δουλειὰ δική σου νὰ κάνῃς ὅ,τι κάνει ἕνας μοῦτσος. Βγάλε ἕναν κουβᾶ θάλασσα, Χάρβεϋ. Ἔ, Πέν, πρὶν κοιμηθῆς πέταξέ τα αὐτὰ στὸ βαρέλι. Θὰ βαστάξῃς ξύπνιος ὡς ἐκεῖ;

Ὁ Πὲν σήκωσε τὸ βαρὺ καλάθι γεμάτο μὲ τὰ σηκώτια τῶν ψαριῶν καὶ τὸ ἄδειασε σ' ἕνα βαρέλι ποὺ τὸ καπάκι του ἦταν καρφωμένο ἐπάνω στὸ μεγάλο κατάρτι. Ὕστερα ἐξαφανίστηκε κι' αὐτὸς στὸ καμπούνι.

— Τὸ καθάρισμα τοῦ καραβιοῦ, ὅταν τελειώσῃ τὸ πάστωμα τῶν ψαριῶν, τὸ κάνουν ἐδῶ οἱ μοῦτσοι, ἐξήγησε ὁ Ντὰν κι' αὐτοὶ φυλᾶνε κιόλας καὶ τὴν πρώτη βάρδια, ὅταν εἶναι μπουνάτσα.

Ὁ Ντὰν ἔχυσε ἄφθονο νερὸ στὴν μάντρα τῶν ψαριῶν, ξέστησε τὸ τραπέζι, τὸ ἔπλυνε, καὶ τὸ ἄπλωσε στὸ φεγγαρόφωτο νὰ στεγνώσῃ, ἔτριψε τὶς ματωμένες κόψες τῶν μαχαιριῶν μὲ ἕνα κομμάτι στουπὶ καὶ βάλθηκε νὰ τὶς ἀκονίσῃ σ' ἕνα μικρὸ τροχό, ἐνῶ ὁ Χάρβεϋ, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες του, πετοῦσε στὴ θάλασσα τὰ ἐντόσθια καὶ τὰ ψαροκόκκαλα.

Στὸ πρῶτο πλούφ! ἕνας ἴσκιος ἀργυρόλευκος ξεπρόβαλε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κύματα καὶ στηλώθηκε ὁλόρθος, βγάζοντας ἕνα σφύριγμα ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἀναστεναγμό.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ΒΟΡΙΑΣ ΠΟΥ Τ' ΑΡΝΑΚΙΑ ΠΑΓΩΝΕΙ

Ἦτον νύχτα, εἰς τὴν στέγη ἐβογγοῦσε
Ὁ βοριάς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι,
Τί μεγάλο κακὸ νὰ ἐμηνοῦσε
Ὁ βοριὰς ποὺ τ' ἀρνάκια παγώνει;

Μέσ' στὸ σπίτι μιὰ χαροκαμένη
Μιὰ μητέρα ἀπὸ πόνους γεμάτη
Στοῦ παιδιοῦ της τὴν κούνια σκυμμένη
Δέκα νύχτες δὲν ἔκλεισε μάτι.

Εἶχε τρία παιδιὰ πεθαμένα
Ἀγγελούδια λευκὰ σὰν τὸ κρίνο,
Κ' ἕνα μόνο τῆς ἔμεινεν, ἕνα,
Καὶ στὸν τάφο κοντὰ ἦτον κ' ἐκεῖνο.

Τὸ παιδί της μὲ κλάμα ἐβογγοῦσε
Ὡς νὰ ζήταε τὸ δόλιο βοήθεια
Κι' ἡ μητέρα σιμά του ἐθρηνοῦσε
Μὲ λαχτάρα χτυπώντας τὰ στήθεια.

Τὰ γογγίσματα ἐκεῖνα κ' οἱ θρῆνοι
Ἐπληγώναν βαθειὰ τὴν ψυχή μου.
Σύντροφός μου ἡ ταλαίπωρη ἐκείνη
Ἄχ, καὶ τ' ἄρρωστο ἦτον παιδί μου.

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴ στέγη ἐβογγοῦσε
Ὁ βοριὰς καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
Ἄχ, μεγάλο κακὸ μοῦ ἐμηνοῦσε
Ὁ βοριὰς ποὺ τ' ἀρνάκια παγώνει.

Τὸ γιατρὸ καθὼς εἶδε, ἐσηκώθη
Σὰν τρελλή. Ὅλοι γύρω ἐσωπαίναν
Φλογεροὶ τῆς ψυχῆς της οἱ πόθοι.
Μὲ τὰ λόγια ἀπ' τὸ στόμα της βγαίναν

«Ὦ, κακὸ ποὺ μὲ βρῆκε μεγάλο!
Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου. . .
Ἕνα τὄχω, δὲν μ' ἔμεινε ἄλλο
Σῶσε μού το καὶ πάρ' τὴν ψυχή μου»

Κι' ὁ γιατρὸς μὲ τὰ μάτια σκυμμένα
Πολλὴν ὥρα δὲν ἄνοιξε στόμα.
Τέλος πάντων—ἄχ, λόγια χαμένα—
«Μὴ φοβάσαι, τῆς εἶπεν, ἀκόμα».

Κ' ἐκαμώθη πὼς θέλει νὰ σκύψει
Στὸ παιδὶ καὶ νὰ ἰδεῖ τὸ σφυγμό του.
Ἕνα δάκρυ ἐπροσπάθει νὰ κρύψῃ.
Ποὺ κατέβ' εἰς τὸ ὠχρὸ προσωπό του.

Στοῦ σπιτιοῦ μας τὴ στέγη ἐβογγοῦσε
Ὁ βοριὰς καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
Ἄχ, μεγάλο κακὸ μᾶς μηνοῦσε
Ὁ βοριὰς ποὺ τ' ἀρνάκια παγώνει

Ἡ μητέρα ποτὲ δακρυσμένο
Τοῦ γιατροῦ νὰ μὴ νιώσῃ τὸ μάτι
Ὅταν ἔχει βαριὰ ξαπλωμένο
Τὸ παιδί της σὲ πόνου κρεβάτι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

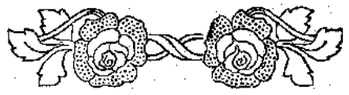

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΤΡΙΩΔΙ

Ἀγαπητοί μου,

Κ ΑΘΕ Κυριακή, ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Ἀθηνῶν μεταδίδει τὴ θεία λειτουργία ἀπὸ τὴ Μητρόπολη. Ἀπὸ τὶς δέκα περίπου ὥς τὶς ἑντεκάμισυ, τὰ σπίτια ποὺ ἔχουν Ράδιο—κι' εἶναι πάρα πολλὰ τώρα στὴν Ἀθήνα—ἀκοῦνε ὅλα τὰ ἱερὰ καὶ ὡραῖα λόγια ποὺ ἀπαγγέλουν οἱ ἱερεῖς ἢ ψάλλει ὁ χορός. Αὐτὸ εἶναι βέβαια καλό. Γιὰ ὅσους δὲν μποροῦν νὰ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησιά, ἡ ἐκκλησιὰ ἔρχεται στὸ σπίτι τους. Τὸ θαῦμα ποὺ δὲν ἔγινε τότε μὲ τὸν Μωάμεθ καὶ τὸ ὄρος, γίνεται μ' αὐτὴ τὴ θαυμαστὴ ἐφεύρεση τοῦ αἰώνα μας. Ἂν δὲν βλέπουν, οἱ ἄνθρωποι ἀκοῦνε κι' εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο. Ἔτσι κι' ἐγὼ πού, μὲ τὴν ἡλικία, ξεσυνήθισα νὰ πηγαίνω στὴν ἐκκλησιὰ τακτικά, ἀκούω τώρα τὴ λειτουργία κι' εὐχαριστιέμαι πολύ.

Πρὸ ὀλίγου τελείωσε ἡ μετάδοση. Κι' ἔχω ἀκόμα σταυτιά μου τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἀσώτου ποὺ εἶπαν σήμερα. Τὴν περασμένη Κυριακὴ εἶπαν τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Τί ὡραῖα ποὺ εἶναι καὶ τὰ δυό! Τὸ πρῶτο γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη, τὸ δεύτερο γιὰ τὴ μετάνοια. Οἱ Πατέρες τὰ ἐδιάλεξαν γιὰ τὴν περίοδο αὐτὴ ποὺ ἀνοίγει τὸ Τριῴδιο, τὸ ἱερὸ βιβλίο τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς καὶ τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ὅ,τι πιὸ κατανυκτικὸ ἔχει ἡ ἁγία μας θρησκεία. Ἀλλὰ τί περίεργο! Μὲ τὸ ἄνοιγμα τοῦ Τριωδίου, ἀρχίζει, γιὰ τὸν κόσμο, ἡ περίοδος τῆς τρέλλας, ἡ Ἀποκριά. Ἡ φράση «ἄνοιξε—ἢ μπῆκε—τὸ Τριῴδι», εἶναι ταυτόσημη μὲ τὸ «ἦρθε ἡ Ἀποκριά». Καὶ νά, τὴν περασμένη Κυριακή, ἐνῶ ἄκουγα τὴ λειτουργία, ἀπὸ τὴ Μητρόπολη, ἄκουγα κι' ἀπὸ τὸ δρόμο τὴ γκαμήλα ποὺ χόρευε. Καὶ σήμερα, μόλις τελείωσε ἡ λειτουργία, πέρασε τὸ ἀλογάκι. Ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε κι' αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς κρεωφαγίας καὶ τῆς. . . τυροφαγίας — «τυρινή» δὲν λέγεται ἡ τελευταία ἑβδομάδα; — σὰν ἀποχαιρετισμὸ τῶν τρυφηλῶν γευμάτων καὶ προκαταβολικὴ ἀποζημίωσή γιὰ τὴ μεγάλη, τὴν αὐστηρὴ νηστεία ποὺ θἀρχίσῃ σὲ λίγο. Κι' ἡ λέξη Καρναβάλι αὐτὸ σημαίνει. Εἶναι ἀπὸ τὸ λατινικὸ «carne vale», δηλαδὴ «κρέας χαῖρε».

Τὸν παλιὸ καιρό, αὐτὰ ἦταν πολὺ πιὸ κυριολεκτικά. Οἱ Χριστιανοὶ ἔτρωγαν πολὺ καὶ καλὰ τὴν Ἀποκριά, γιατὶ δὲν θἄτρωγαν καθόλου τὴ Σαρακοστή. Καὶ διασκέδαζαν τὴν Ἀποκριὰ ὅσο μποροῦσαν, γιατὶ τὴ Σαρακοστὴ θὰ ἐργάζονταν μόνο καὶ θὰ προσεύχονταν. Σήμερα ποῦ «χαῖρε, κρέας» καὶ ποῦ «χαῖρε, διασκέδασε»! Ὁλοχρονὶς οἱ ἄνθρωποι τρῶνε, χορεύουν, διασκεδάζουν. Ὅ,τι γίνεται τὸν ἄλλον καιρό, γίνεται καὶ τὴ Σαρακοστή. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ποὺ στὶς διασκεδάσεις τῆς Ἀποκριᾶς, κάπως περισσότερες, πᾶνε καὶ μασκαρεμένοι, ἐνῶ τὸν ἄλλο χρόνο οἱ μάσκες μένουν φυλαγμένες. Τὴ Σαρακοστή, μόνο τὴν πρώτη καὶ τὴν τελευταία ἑβδομάδα οἱ περισσότεροι κρατοῦν τὴ νηστεία. Καὶ πᾶνε συχνότερα στὴν ἐκκλησιά. Αὐτὸ εἶναι ὅλο. Εἰδεμὴ καὶ τὰ θέατρα λειτουργοῦν, καὶ χοροὶ γίνουνται, καὶ συνκυλίες κι' ἀπ' ὅλα.

Αὐτὸ δὲν προέρχεται ἀπὸ ἀσέβεια κι' ἀδιαφορία. Κι' οἱ πιὸ εὐσεβεῖς ἔχουν ξεσυνηθίσει πιὰ νὰ νηστεύουν σαράντα ἡμέρες κατὰ σειρά, καὶ νὰ προσεύχουνται, χωρὶς καμμιὰ διασκέδαση, ἄλλες τόσες. Οἱ ἄνθρωποι τὸν παλιὸ καιρὸ ἦταν ἀλλοιώτικοι. Οἱ σημερινοὶ δὲν ἀντέχουν οὔτε στὴν ἀδιάκοπη νηστεία, οὔτε στὴν ἀδιάκοπη ἐργασία. Αἰσθάνουνται τὴν ἀνάγκη καὶ νὰ τρῶνε στὸ μεταξὺ καὶ νὰ διασκεδάζουν. Γι' αὐτὸ ἡ ζωὴ ἄλλαξε, καὶ γι' αὐτὸ στὴν ἐποχή μας τείνουν νὰ ἀφομοιωθοῦν σχεδὸν οἱ περίοδοι, ποὺ ἄλλη φορὰ ἦταν τόσο διαφορετικές.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

11

—Ὅ,τι θέλετε, κύριε Γίγαντα, προστάξτε με! φώναξε ὁ Γιαννάκης.

—Ἄκουσε. Θὰ μοῦ τρυγήσῃς τἀμπέλια μου, θὰ πατήσῃς τὰ σταφύλια καὶ θὰ μοῦ γεμίσῃς τὰ βαρέλια μου μοῦστο. Ἄμα κάμῃς αὐτὴ τὴ δουλειά, θὰ εἶσ' ἐλεύθερος νὰ πᾷς ὅπου θέλεις.

— Καὶ ποιὰ εἶναι τἀμπέλια σας, κύριε Γίγαντα;

— Νά, ὅλ' αὐτὰ ποὺ βλέπεις γύρω σου. Ἀπέξω ἀπὸ τὸν τοῖχο θὰ

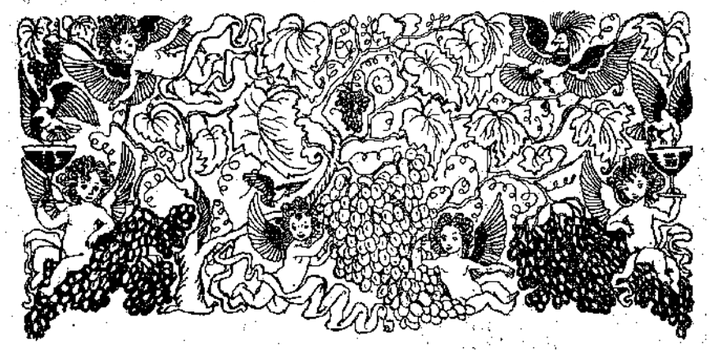

βρῆς τὰ πράγματα ποὺ σοῦ χρειάζουνται καὶ τὰ ὑπόγειά μου μὲ τὰ βαρέλια. Γειά σου!

Κι' ὁ Γίγαντας ἔγινε ἄφαντος. Ἔκλεισε κι' ὁ τοῖχος πίσω του ὅπως ἦταν πρῶτα.

Ὁ Γιαννάκης κοίταξε γύρω του. Παντοῦ, ὅσο ἔφτανε τὸ μάτι του, δὲν ἦταν παρ' ἀμπέλια. Καὶ τί ἀμπέλια! Κάθε κλῆμα ἦταν μεγάλο σὰ δέντρο.

«Ὅπως ἐθέρισα τὸ στάρι τοῦ Γεροντάκου, ἔτσι θὰ τρυγήσω καὶ τἀμπέλια τοῦ Γίγαντα, συλλογίσθηκε ὁ Γιαννάκης. Καὶ πιὸ γρήγορα μάλιστα. Εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ κάνῃς τὸ στάφυλι κρασὶ παρὰ τὸ στάρι ψωμί».

Βρῆκε κεῖ-χάμω ἕνα μεγάλο σουγιὰ σὰ δρεπανάκι, ἔβγαλε τὸ σακκάκι του καὶ ἄρχισε νὰ κόβῃ τὰ κελώρια τσαμπιὰ ποὺ κρέμουνταν ὄρθια ἀπὸ κάθε κλῆμα.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ὁ Κουτσογιάννης ἦταν ὁ ἀγριάνθρωπος τοῦ χωριοῦ. Εἶχε γίνει εἴκοσι χρονῶν καὶ δὲν ἤξερε τί θὰ εἰπῆ Γιάννινα, ἂν καὶ τὸ χωριό του δὲν ἦταν περισσότερο ἀπὸ ἕξη ὧρες μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη αὐτή.

Ὅλον του τὸν καιρὸ ἦταν τρυπωμένος στοὺς λόγγους μὲ τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια του καὶ δὲν ἔβγαινε καθόλου στὸν κόσμο. Σωστὸ ἀγρίμι.

Οἱ δικοί του τοῦ πήγαιναν καθεμέρα ψωμὶ καὶ προσφάγι στὸ χειμαδιὸ ἢ στὸ λόγγο, καὶ κάθε σαββατόβραδο τὰ ροῦχα του γιὰ ν' ἀλλάξῃ.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ζωή του ἀπὸ μικρὸ παιδί. Ἦταν ἑφτὰ χρονῶν, ὅταν ἔβγαλε ἕνα κακὸ βγαλτὸ στὸ λαγόνι καὶ κουτσάθηκε. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ παιδιὰ τὸν φώναζαν Κουτσογιάννη. Ἂν καὶ κουτσός, ἔτρεχε τόσο, ποὺ δὲν τὸν ἔφθανε κανένας γερός, καὶ δὲν τοῦ γλύτωνε γίδι ποὺ νὰ μὴν τὸ πιάσῃ. Ἦταν ἀέρας μοναχός.

Ὅταν τὸν ἔπιανε ὁ καημὸς τῆς μοναξιᾶς του, ἀνέβαινε σὲ μιὰ κοντορραχούλα κι' ἄρχιζε νὰ παίζῃ τὴ φλογέρα του, ποὺ ἦταν ἀπὸ ἀετοκόκκαλο. Δὲν τὴν ἔβαζε στὸ σελάχι του, ἂν δὲν ἔβλεπε τὰ γίδια του, ποὺ βοσκοῦσαν ὁλόγυρά του, νὰ παρατήσουν τὸ κλαρί, καὶ νὰ γυρίσουν πρὸς ἐκεῖνον.

Ὅταν ἔπαιζε ὁ Κουτσογιάννης τὴ φλογέρα, τὸν ἀφουγκράζονταν ὅσοι βρίσκονταν κοντά του, μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ κρυφά· γιατί, ἅμα καταλάβαινε ὅτι τὸν ἀφουγκράζονται, ἔπαυε στὴ στιγμὴ τὸ λάλημα. Εἶχαν παραλογίσει ὅλοι οἱ πιστικοὶ μὲ τὴ φλογέρα του κι' ἔσκαζαν ἀπὸ τὴν ζήλεια τους. Ἔλεγαν, ὅτι τὸ λάλημα αὐτό, ποὺ ἔμοιαζε σὰν ἀγγελικό, δὲν ἦταν δικό του, ἀλλὰ τὸ εἶχε τάχα ἡ φλογέρα νὰ λαλάῃ ἔτσι ὄμορφα. Ἔλεγαν ὅτι ἡ φλογέρα λαλοῦσε ἔτσι κι' ὄχι τὸ στόμα, τὰ δάχτυλα κι' ἡ ψυχὴ τοῦ Κουτσογιάννη. Φθονερὸς κόσμος!

Μιὰ μέρα, τέσσερις-πέντε πιστικοὶ συνεννοοῦνται, κι' ἐκεῖ ποὺ κοιμόταν ὁ Κουτσογιάννης γλυκὰ-γλυκὰ κάτω ἀπὸ μιὰ πολύκλαδη βελανιδιά, πῆγε ἕνας τους σιγὰ-σιγά, σὰ λαγός, καὶ τοῦ τὴν ἔσυρε ἀπὸ τὸ σελάχι, χωρὶς νὰ τὸν καταλάβῃ καθόλου. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἤθελε κανένας τους ὕστερα νὰ τὴν ἀφήσῃ στὸν ἄλλον, ἀποφάσισαν νὰ τὴν τσακίσουν, κι' ἔτσι τὴν ἔκαναν κομμάτια.

Ἀπὸ τότε ὁ Κουτσογιάννης, τὸ γλυκόφωνο ἀηδόνι τῶν λόγγων, βουβάθηκε, ἔχασε τὴν ἀγαπημένη του φλογέρα, ποὺ τὴν ἔσερνε πάντα μαζί του δέκα ὁλόκληρα χρόνια.

Τοῦ ἦρθε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακό του. Περπατοῦσε καθεμέρα μὲ τὸ ντουφέκι στὰ χέρια, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ κανένα ἀετὸ νὰ τὸν σκοτώσῃ καὶ νὰ τοῦ πάρῃ τὶς φλογέρες του. Ἀλλὰ δὲν εἶναι πολὺ εὔκολο νὰ σκοτώσῃ κανεὶς ἀετό, γιατὶ δὲν ζυγώνεται εὔκολα· πετάει πολὺ ψηλὰ κι' ἔχει φωλιὰ σ' ἀπάτητους γκρεμούς.

Πέρασε ἔτσι τὸ καλοκαίρι, πέρασε τὸ φθινόπωρο, κι' ὁ χειμῶνας καὶ μπῆκε ἡ ἄνοιξη μὲ τὸν Μάη, κι' ὁ καημένος ὁ Κουτσογιάννης βρίσκοταν ἀκόμα χωρὶς φλογέρα!

Οἱ λόγγοι κι' οἱ ρεματιὲς εἶχαν βουβαθῆ πιά, καὶ τὰ γιδοπρόβατά του βοσκοῦσαν λυπημένα καὶ ξέκαρδα. Φθινόπωρο καὶ χειμῶνα χωρὶς φλογέρα, κάτι ὑποφέρεται, ἀλλὰ ἄνοιξη καὶ καλοκαίρι χωρὶς τὸ λάλημά της εἶναι ἀνυπόφορα. Ὁ πιστικός, ἂν δὲν ἔχῃ στὴν ἐρημιὰ τοῦ λόγγου τὴ φλογέρα του, χασμουριέται, νυστάζει, κοιμᾶται καὶ χάνει ἀπὸ κοντά του τὰ γιδοπρόβατά του. Πιστικὸς χωρὶς φλογέρα εἶναι χαμένο ὄν. Εἶναι σὰν ἐκκλησιὰ χωρὶς σήμαντρο, σὰν ἀηδόνι χωρὶς φωνή, σὰ ρεματιὰ χωρὶς μουρμουρητό, σὰν κοπάδι χωρὶς κουδούνια. Ἡ φλογέρα δίνει ὄρεξη τοῦ πιστικοῦ, τὸν γεμίζει χαρὰ κι' εὐφροσύνη, καὶ τὸν κάνει νὰ στέκεται ἄγρυπνος καὶ νὰ συμμαζεύεται τὸ κοπάδι γύρω του.

Μιὰ μαγιάτικη Δευτέρα περνοῦσε ὁ ξάδερφός του ὁ Κώστας γιὰ τὰ Γιάννινα. Ἦταν ἀπὸ τὸ παρακάτω χωριό.

Βλέποντάς τον ὁ Κουτσογιάννης ἀπὸ μακριὰ βγῆκε στὸ δρόμο καὶ τοῦ φώναξε:

— Γιὰ ποῦ, ὥρα καλή, ὠρὲ Κώστα;

— Γιὰ τὰ Γιάννινα!

— Γιὰ στάσου λίγο.

Στάθηκε ὁ Κώστας, κι' ὁ Κουτσογιάννης βρέθηκε σὲ λίγο πλάγι του.

— Καλημέρα, Κώστα!

— Πολλὰ τὰ ἔτη!

— Δὲν μοῦ λές. Μοῦ ἀγοράζεις μιὰ φλογέρα;

— Νὰ σοῦ πῶ, Γιάννη... Δὲ γνωρίζω ἀπὸ φλογέρες, κι' οὔτε μπορῶ νὰ σοῦ ἀγοράσω. Μπορεῖ νὰ μὴ σοῦ ἀρέσῃ ἐκείνη, ποὺ θὰ σοῦ ἀγοράσω ἐγώ. Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ πᾶς καμμιὰ μέρα στὰ Γιάννινα ν' ἀγοράσῃς μόνος σου τὴ φλογέρα ποὺ θέλει ἡ καρδιά σου.

— Τότε πρέπει ν' ἀποφασίσω νἄρθω μόνος μου κατὰ τὸ λέγει σου...

— Νοικοκύρης εἶσαι... Ὅπως θέλεις

— Μὲ παίρνεις μαζί σου;

— Σὲ παίρνω, λέει!... Ὄρεξη νἄχῃς.

Ὁ Κουτσογιάννης ἀποφάσισε νὰ κάνῃ τὸ ταξίδι ὥς τὰ Γιάννινα κι' εἶπε ἀποφασιστικά, σὰν ν' ἀποφάσιζε μεγάλο πρᾶμα:

—Ἔμπρός, κι' ὅ,τι εἶπε ὁ Θεός!

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τράβηξε μπροστά.

Ὁ δρόμος γιὰ τὰ Γιάννινα περνοῦσε μέσ' ἀπὸ τὸ χωριὸ τοῦ Κουτσογιάννη, καὶ μάλιστα μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του. Φθάνοντας μπροστὰ στὸ σπίτι του φώναξε τὴν μάννα του ἀπ' ἔξω μὲ βροντερὴ φωνή:

— Μάννα! Ἔ, μάννα!

— Ὄρσε!

Ἀποκρίθηκε ἡ μάνα του ἀπὸ μέσα καὶ στὴ στιγμὴ βγῆκε ξαφνισμένη στὴν ἐξώθυρα.

— Τὰ καλά μου τὰ ροῦχα! τῆς εἶπε μὲ μεγάλη βία.

— Σὲ καλό σου, παιδάκι μου! τοῦ εἶπε ἡ μάννα του μὲ μεγάλη ἀπορία, ποὺ τὸν ἔβλεπε ἀνεπάντεχα μέρα μεσημέρι στὸ χωριό. Τί τρέχει; Πῶς ἦταν αὐτό;

— Θὰ πάω στὰ Γιάννινα ν' ἀγοράσω φλογέρα, θὰ πάω μὲ τὸν Κώστα.

Κι' ἐνῶ ἡ μάννα του ἄνοιγε τὴν κασσέλα γιὰ νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ καλά του τὰ ροῦχα, ὁ Κουτσογιάννης τῆς ἔλεγε χαρούμενα:

—Ἐγώ, ποὺ λές, μάννα, θὰ πάω μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ στὰ Γιάννινα, κι' αὔριο θὰ εἶμαι ἐδῶ. Ὅσο ποὺ θὰ λείπω, νὰ πάῃ ὁ Παῦλος στὰ σφαχτά...

Ὁ Παῦλος ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀδερφός του, κι' εἶχε γιὰ δουλειά του τὸ ζευγάρι.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἄλλαξε ὁ Κουτσογιάννης, συγυρίσθηκε, πῆρε καὶ κάμποσες δραχμὲς ἀπὸ τὴν μάννα του, καὶ ξεκίνησε, κάνοντας τὸν σταυρό του, σὰν νὰ ξεκινοῦσε γιὰ κανένα μεγάλο ταξίδι.

Ὡς ἕνα διάστημα, ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, τὸν ἀκολούθησε καὶ ἡ μάννα του, κάνοντας τὸν σταυρό της, δακρύζοντας καὶ λέγοντας:

—Ὥρα σου καλή, παιδάκι μου! Ὥρα σου καλή! Νὰ σὲ προβοδήσω καὶ γιὰ γαμπρὸ νὰ δώσῃ ὁ Θεός!

(Ἀκολουθεῖ) Γ. ΜΕΓΑΣ

[Κατὰ διασκευὴν ἀπὸ τὸ διήγημα τοῦ ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ].

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥ

Σίγουρα δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πῶς ὁ Πανάγος εἶναι ὄμορφος... οὔτε κἀν νόστιμος, μήτε συμπαθητικός, νὰ ποῦμε ὑπομονετικός; Μὰ καὶ γι' αὐτὸ γεννῶνται πολλὲς ἀμφιβολίες. Ἄσκημος μονάχα λοιπόν, κι' ἅγιος ὁ Θεός. Τὰ μάτια του μικράμικρα καὶ χωμένα βαθειὰ-βαθειά, σὰν νὰ βγαίνουν μέσα ἀπ' τὸ κρανίο του. Δίχως ἴχνος τσίνουρα, μήτε φρύδια. Τώρα ὄχι πιὰ πῶς δὲν ἔχει καὶ καθόλου, μὰ εἶναι τόσο ξανθά, (σὰν ἄσπρα) ὅπως δὰ καὶ τὰ μαλλιά του, ποὺ δὲν φαίνονται μήτε γιὰ ἰδέα. Ὕστερα εἶναι καὶ τὸ στόμα του μακρύ-μακρύ, ἀκουμπάει στ' αὐτιά—μὰ τὸ Θεό—καὶ βαθὺ σὰν πηγάδι. Μέσα στὸ βάθος μόλις διακρίνονται κάτι μικράμικρα δοντάκια σὰν τοῦ ποντικοῦ, ποὺ λὲς κι' εἶναι ἕτοιμα νὰ ροκανίσουνε σανίδια. Εἶναι καὶ κοντός... τοσουλάκος. Καὶ χοντρὸς σὰν ταῦρος καὶ κακὸς σὰ δράκος. (Καλὲ γὼ κοντεύω νὰ γίνω καὶ ποιήτρια γιὰ τὸ χατήρι του!..) Τὰ πόδια του εἶναι στραβὰ σὰν μποτίλλιες κακοχυμένες, καὶ τὰ χέρια του μακριὰ σὰν τοῦ οὐρακοτάγκου. Τώρα κατὰ πόσο σᾶς ἔδωσα νὰ καταλάβετε τὴν ἀπολλώνεια... ὀμορφιὰ τοῦ Παναγῆ... ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει! Ἂς εἶναι.

— Πανάγο μου, μὴ μὲ πιλατεύεις παιδάκι μου, ἔτσι νὰ σοῦ δίνῃ ὁ Θεὸς καλό, γιόκα μου!

—Ἄσε με ντέ. Ὅ,τι μοῦ καπνίσει θὰ κάνω. Μηδὲ μὲ ρώτῃξες ποτές...

— Γιατί, γιέ μου, δὲν εἶσαι καὶ σὺ σὰν τἄλλα παλληκάρια; τὸν ἔκοψε ἡ μάννα του.

— Τὸ γιατὶ τὸ ξέρω γὼ κι' ὁ Θεός. Ἄχου ἄσε με ντέ.

Καὶ δός του τρέλλες καὶ δός του μούρλιες ὁ Πανάγος. Τὸν στέλναν στὸ σκολειό; αὐτὸς ἔτρεχε στὰ χωράφια, τὸ στέλναν στὰ χωράφια, αὐτὸς πήγαινε στὸ μύλο. Τὸν στέλνανε στὸ μύλο; κεῖνος ροβόλαγε τὶς πλαγιές, νἄβρει βατόμουρα καὶ φραγκόσυκα. Μιὰ φορὰ μάλιστα, ξέρετε τί ἔπαθε; —Καλὲ ἀλήθεια, δὲς ποὺ ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πῶς ὁ Πανάγος εἶναι χωριατόπουλο. Κάπου κεῖ ἀπ' τὴν Ἀρκαδία; τὴν Μεσσηνία; ξέρω κι' ἐγώ; Σ' ἕνα ψηλοχῶρι, ποὺ κάνει ἕνα κρῦο τὸ χειμῶνα, Θέ μου φύλαγε—. Λοιπὸν τί λέγαμε; Ἄ, ναί, τὸ θυμήθηκα. Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ βρῆκε φραγκόσυκα, μικρὸς καθὼς ἦταν δὲν εἶχε ξαναφάει, τ' ἁρπάζει ποὺ λέτε... Καὶ χάπ.. Στὸ στόμα, μιὰ καὶ κάτω, ἔτσι ἀκαθάριστα. Καὶ ξέρετε γιατὶ τἄφαγε ἀκαθάριστα; μόνο καὶ μόνα γιατὶ ἡ μάννα του τοῦχε πεῖ νὰ προσέχῃ μὴν τὰ φάῃ καμμιὰ φορὰ δίχως νὰ τὰ καθαρίσῃ!.. Τώρα τὸ τί ἔπαθε; Ἔ, ὅποιος ἀπὸ σᾶς τὄχει πάθει καμμιὰ φορὰ ἄς μᾶς τὸ πῇ καὶ μᾶς, νὰ τὸ μάθουμε. Μὰ ἡ μεγάλη του ἔχθρα ἦταν οἱ Νικολαΐοι. Τώρα σᾶς λέω 'γὼ οἱ Νικολαΐοι καὶ σεῖς ποῦ νὰ καταλάβετε. Νά, οἱ Νικολαΐοι, εἶναι ἡ φαμίλια τοῦ Μπάρμα-Νικόλα τοῦ ἀδερφοῦ τῆς μάνας του, καὶ τοῦ πιὸ πλούσιου τοῦ χωριοῦ. Σειρὲς τ' ἀμπελοχώραφα, τὰ μποστάνια. Κι' οἱ στάνες οἱ γιομάτες ἀπὸ ζωντανὰ λογῆς λογῆς... Κριάρια, ἀρνιά, γίδια, γελάδια, (καλὲ ποιὸς ἔχει ἕξη γελάδια στὸ χωριό; ποὺ βγάζουν γάλα μὲ τὶς ὀκάδες;). Κι' ἀκόμα τρία βώδια, καματερὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα. Τοῦ Παναγῆ ὁ πατέρας εἶναι φτωχὸς ὁ δύστυχος. Ἕνα χωραφάκι ἔχει ὅλο κι' ὅλο, ἂν πῆς καὶ γιὰ ζωντανά; Δέκα κατσίκια τἄχει δὲν τἄχει κι' αὐτὰ λίγνὰ καὶ κακομοίρικα σὰν ἅγιοι... ξεροὐτσικοι!..

Φούρκα ποὺ τοὺς ἔχει τοὺς Νικολαΐους ὁ Πανάγος. Εἶναι τέσσερα ἀγόρια, ψηλὰ ψηλὰ σὰν κυπαρίσσια, μὲ μαῦρα ζωηρὰ μάτια καὶ κατσαρὰ μαλλιά. Λίγο μένουν στὸ χωριό, γιατὶ σπουδάζουνε κι' οἱ τέσσερις καὶ κάθουνται στὴν πολιτεία. Μόνο τὰ καλοκαίρια τους περνᾶνε μὲ τοὺς γέρους. Φθόνο ποὺ νιώθει ὁ Πανάγος σὰν βλέπει νὰ περνᾶνε στὴν πλατεῖα τὰ τέσσερα ἀδέρφια, καμαρωτὰ καὶ μονιασμένα. Φθόνο ποὺ δὲν ἔχει κι' αὐτὸς ἕνα ἀδερφό. Πέντε θηλυκὰ στὴ γραμμή, εἶναι ἡ φαμίλια του, καὶ στερνὸς αὐτός, κι' ἀσκημομούρης μαζὶ μὲ τἄλλα... Τί νὰ γίνῃ...

Καὶ μιὰ μέρα τοῦρθε ἡ σατανικὴ ἰδέα νὰ κάνῃ κακὸ στοὺς Νικολαΐους. Νὰ τοὺς ἐκδικηθῆ.

Κόντευε τὸ θέρο. Φούντωναν καὶ θέριευαν τὰ ψηλὰ τὰ στάχυα στὰ χωράφια τοῦ Μπάρμπα-Νικόλα. Καρπὸ παχὺ καὶ θραφερὸ ὑποσχότανε ἡ καλὴ γῆς, γι' αὐτὸν ποὺ πιστὰ τὴν δούλευε τόσα χρόνια. Μὰ τὸ μάτι τοῦ Πανάγου φθονερό, καρφωνόταν στὰ σπαρτὰ ποὺ σ' ἕνα μῆνα θάταν ἕτοιμα γιὰ τὸ θέρο. Νὰ ἐκδικηθῆ... Νὰ ἐκδικηθῆ.

Εἶναι νύχτα, βαθειά, δίχως ἕνα ἀστέρι. Τὸ χωριὸ ἀποσταμένο ἀπ' τὴν ὁλοήμερη δουλειά, κοιμᾶται βαθειά. Λαλιὰ ἀνθρώπου δὲν γροικιέται, ποῦ καὶ ποῦ, μονάχα, κανένα σκυλὶ νὰ γαυγίσῃ, κανένα βῶδι νὰ μουγγανίσῃ. Κι' ὁ ἀγέρας ποὺ σφυρίζει στὰ κλαδιά. Κοντεύει καλοκαίρι, μ' ἀπόψε ἔχει σηκωθεῖ ἄγριος βορριᾶς, ποὺ σπάζει τὰ κλώνια, καὶ γυρνάει σὰν τρελλὸς χορευτὴς ἀνάλαφρος καὶ μεθυσμένος, πάνω στὰ μισοσεστωμένα σπάρτα.

Μιὰ σκιὰ γλυστράει στὸ σκοτάδι. Παλεύει μὲ τὸν ἄνεμο, μὰ προχωρεῖ. Βαστάει μιὰ βαρειὰ μαγκούρα, γιὰ τὸ φόβο τῶν σκυλιῶν βέβαια. Καὶ προχωρεῖ. Μὲ τὰ πολλὰ φτάνει στὰ χωράφια. Παραπατάει σὰν τὸν μεθυσμένο. Σύγνεφα βαρειά, σκεπάζουν τὸ στερέωμα καὶ κρύβουν ὁλότελα τὸ φεγγάρι. Μὰ ὁ Πανάγος δὲ σκιάζεται· (τὸ νιώσατε πῶς αὐτὸς ἦταν ἡ σκιά;) μιὰ τέτοια νύχτα θέλει κι' αὐτὸς γιὰ τοὺς κακούς του σκοπούς.

Ψάχνει στὰ σκοτεινά, νὰ βρῇ, τὸ πιὸ καλό, τὸ πιὸ θραφερὸ χωράφι τοῦ μπάρμπα. Στὸ τέλος βγάζει μιὰ νικήτρια κραυγή... θαρρεῖ πῶς τὸ βρῆκε, καὶ στὴ στιγμὴ ἀρχίζει τὴν ἄπονη ἐκδίκησή του. Μὲ τὴν μακρυὰ μαγκούρα, σπάζει, τσακίζει τὰ μισογινωμένα στάχυα. Ὁ ἄγορος ἀκόμα καρπὸς πέφτει πρόωρα, θερισμένος στὴ γῆς.

Σὰν τὸν τρελλὸ πηδάει δεξιὰ κι' ἀριστερά, καὶ τσακίζει, καταστρέφει, ἐξολοθρεύει, τὸ αὐριανὸ ψωμὶ τοῦ κοσμάκη. Πατάει μὲ τὰ βαρειὰ ποδάρια του, ξερριζώνει μὲ τὰ δυνατὰ χέρια του, πέφτοντας ἀπάνω μ' ὁλάκερο τὸ γερὸ ἀγορίστικο κορμί του, κι' ὕστερα χαρούμενος καὶ γελαστός... πηδάει καὶ λυώνει μὲ τὰ χοντρὰ χωριάτικα παπούτσια του τὸν τρυφερὸ καρπό. Ὁλάκερη τὴν νύχτα, δούλεψε, δούλεψε, σὰν τὸν ἐργατικὸ ζευγολάτη, πάνω στὸ σπίτι του, κουκουλώθηκε στὸ παραγῶνι, καὶ σὰν τὸν νοικοκύρη ποῦκανε καλὰ τὴν δουλειά του, ἀποκοιμήθηκε «ἥσυχος ἀσυνείδητος καὶ εὐτυχής».

— Χριστέ μου, καταστροφή μας! Παναγιά μου Παρθένα, ποιὸς κακοῦργος μᾶς τὄκανε τέτοιο κακό, ποὺ ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ τὸ βρῇ ὁ θεομπαίχτης. Ἅγια μου Φωτεινή, φανέρωσέ μου τὸν ἄπονο ποὺ μᾶς κατάστρεψε. Φώτισέ μας νὰ τονε βροῦμε. Φύλαξέ μας γεροὺς μέχρι ποὺ θὰ τὸν ἐκδικηθοῦμε. Ἅγια μου Φωτεινή, τρία καντήλια, σοῦ τάζω... νὰ στάνάψω τρεῖς βραδειὲς στὴ σειρὰ μὲ ἐλαιόλαδο ἁγνό. Καὶ τρία κεριὰ ψηλὰ ὥς στὸ μπόϊ μου, νὰ σοῦ κάψω. Γιὰ νὰ μοῦ φανερώσῃς τὸν ἄπονο ποὺ δὲν μᾶς πόνεσε. Ἄχού, μοναχικό μου χωραφάκι, καὶ τί σοῦμελε νὰ πάθῃς.

Καλὲ τί φωνές, τί κλάμματα εἶναι αὐτά; Ὁ Πανάγος ξεπετιέται ἀλαφιασμένος.

—Τ' εἶναι, καλὲ μάννα, καὶ σκού-

ζεις ἔτσι; Θὰ μοῦ πῇς καλέ, μάννα. Ἐ; μάννα; ναί;

— Νέκρα νὰ μὲ πιάσῃ, παιδάκι μου, τέτοιο κακὸ, ποῦπαθα ἡ ἔρμη.

—Μὰ στὰ στερνὰ δὲ θὰ μιλήσῃς;

— Νά, παιδάκι μου, νὰ γιόκα μου, νά. Τὸ χωράφι μας. Τὸ μοναχό μας χωραφάκι, κακοῦργοι μπήκανε καὶ μᾶς τὸ χαλάσανε, παιδάκι μου.

— Μάννα! Τί λές, μάννα; Κι' ἡ φωνὴ ἤτανε ἄγρια καὶ πονεμένη.

— Τὴν ἀλήθεια σοῦ λέω, γιέ μου. Κακοῦργος μπῆκε καὶ μᾶς τὸ κατάστρεψε ποὺ ἡ καταστροφὴ νὰ πέσῃ στὸ κεφάλι του.

—Μή, μάννα,μὴν τὸν καταριέσαι. Ἀναφε καὶ φούντωσε ὁ Πανάγος καὶ καφτὰ δάκρυα κυλᾶνε στ' ἄνοστα μά γουλά του.

Ἡ μάννα ξαφνιάζεται,τὰ χάνει, τί θέλει νὰ πῇ ὁ Πανάγος;

— Τί λές, γιέ μου, τέτοιο τέρας, ποὺ δὲν ἄφησε σπυρὶ σιτάρι στὰ σπαρτά μας, ποὺ τσάκισε ὅλα τὰ βλαστάρια, καὶ θέλεις νὰ μὴ τὸν καταραστῶ; Τὴν κατάρα μου...

—Ὄχι, μάννα, ὄχι.

— Καλὲ τί σκούζεις ἔτσι, σὰν τὸ σφαχτὸ κάτου ἀπ' τὸ μαχαῖρι;

—Μάννα, τὸ δικό μας χωράφι ἤτανε; κι' οἱ λυγμοὶ πνίγουνε τὴ φωνή του, δὲν ἤτανε τοῦ μπάρμα-Νικόλα; Τὸ δικό μας χωράφι ξερίζωσα;...

Ἡ μάννα του ἀπόμεινε ἄλαλη.

Νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ Πανάγος ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος; τὸ βρίσκω περιττό... Ἕνα μόνο. Ἄλλαξε τόσο πολύ, ποὺ στὸ τέλος... κατάντησε κι' ὡραῖος!..

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΜΠΟΣΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Κάποιος ἀπὸ τοὺς Σουλτάνους στὰ καλὰ καθούμενα ἔχασε τὸ κέφι του καὶ δὲν ἤθελε οὔτε νὰ φάῃ, οὔτε νὰ πιῇ, οὔτε νὰ μιλήσῃ.

Μ' αὐτή του τὴν κατάσταση ἀναστατώθηκαν ὅλοι στὸ παλάτι καὶ φωνάξανε τοὺς γιατροὺς ἐκεῖνοι, ἂν καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν τὴν ἀρρώστεια του, διώρισαν ἕνα σωρὸ φάρμακα,μὰ ὁ Σουλτάνος δὲ τὰ γλώσσισε διόλου κι' ἔμενε ἀμίλητος.

Τότε ἕνας παλατιανὸς γέρος καὶ πολύξερος, εἶπε, πὼς θὰ ξαναρχότανε στὸν Πατισὰχ τὸ κέφι του, ἂν ἄκουε κανένα μπόσικο λόγο.

Ὁ Βεζύρης μόλις τὸμαθε ἀποφάσισε νὰ τὸ δοκιμάσῃ κι' ἀμέσως διάταξε νὰ βγοῦνε μερικοὶ διαλαλητάδες στοὺς δρόμους, νὰ φωνάζουν αὐτά:

«Ἔχει καθένας τὸ ἐλεύθερο νὰ πάῃ στὸ παλάτι, νὰ πῇ στὸν Σουλτάνο ἕνα μπόσικο λόγο, καὶ ἂν μ' αὐτὸν τὸν κάνῃ νὰ βρῇ τὸ κέφι του, θὰ πάρῃ ἕνα πουγγὶ φλουριά, ἂν ὄχι, θὰ ξυλοφορτωθῇ».

Μὲ τὸ διαλάλημα τρέξανε πολλοὶ στὸ παλάτι, μὰ κανένας τους δὲν κατάφερε μὲ ἐκεῖνα ποὺ ἔλεγε στὸν Σουλτάνο, νὰ τοῦ ξαναφέρῃ τὸ κέφι κι' ἔτσι τὸ ξύλο τοὺς ἄργαζε τὴ ράχη τους.

Στὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἔφτασε στὸ παλάτι κι' ὁ Μωραΐτης, ποὺ πολλὲς φορὲς μπαίνει γιὰ ἀλατοπίπερο στὶς ἀνατολίτικες ἱστοριοῦλες.

Καθὼς ἀνέβαινε τὰ σκαλοπάτια μ' ὅλη του τὴν ἡσυχία, κάποιος δοῦλος τοῦ φώναξε:

— Ἀνεβαίνεις τώρα καμαρωτός, μὰ νὰ σὲ ἰδῶ, πῶς θὰ κατεβῇς καὶ τί μοῦτρα θὰ κάνῃς, ὅταν θὰ τρῶς τῆς χρονιᾶς σου.

—Ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ λόγο μου,τοῦ ἀπάντησε καὶ ἀδιάφορος συνέχισε τὸ ἀνέβασμά του.

Ἅμα τὸ τελείωσε, δύο φύλακες τὸν ὁδήγησαν ὡς τὸ δωμάτιο τοῦ Σουλτάνου καὶ τοῦ εἶπαν νὰ περάσῃ μέσα.

Ὅπως ἔμπαινε τὸν ἀντίκρυσε νὰ κάθεται σ' ἕνα ντιβάνι μὲ τὸ κεφάλι του σκυφτό.

Προχώρησε σιγά-σιγὰ κοντά του καὶ σὰν τὸν προσκύνησε, στρογγυλοκάθησε στὴν ἄκρη τοῦ ντιβανιοῦ.

Ἔπειτα ἔβγαλε τὴν ταμπακέρα του, πῆρε κι' ἔβαλε μιὰ καλὴ πρέζα ταμπάκο στὰ ρουθούνια του, τὴ ρούφηξε βαθειά, καὶ σὰν ξέσπασε σὲ μερικὰ βροντερὰ ἀψούτ, σκουπίστηκε μὲ τὴν κόκκινη μαντήλα του καὶ γλυκομίλητα ρώτησε τὸν Σουλτάνο:

—Πῆγες,Πολυχρονεμένε μου,στὴν Προῦσα;

Ἐκεῖνος τὸν κοίταξε περίεργα καὶ κουνώντας ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του, ἔδειξε τὸ ὄχι του.

— Οὔτε ἐγώ!!.. τοῦ εἶπε ὁ Μωραΐτης χαμογελαστὰ καὶ ξανὰ πῆρε πρέζα νὰ ρουφήξῃ.

Ὁ Σουλτάνος στὸ ἄκουσμα ἑνὸς τόσο μπόσικου λόγου, ἔσκασε στὰ γέλια καὶ ξαναβρῆκε τὸ κέφι του.

Ἔτσι ὁ Μωραΐτης ἐκέρδισε τὸ πουγγὶ μὲ τὰ φλουριά.

ΠΑΝ. ΔΗΝ. ΣΕΦ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὰ κουταβάκια αὐτὰ φαίνουνται πολὺ εὐχαριστημένα στὴν πρωτότυπη κατοικία τους.

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Μύρρα Ἀλέη

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

— Πανάγιά μου! ψιθύρισε ἡ κυρὰ Μαρία, σταυρώνοντας τὰ χέρια της. Γί λέτε, γιατρέ μου, εἶναι γιὰ θάνατο;

—Ἀπὸ τὶς πληγές της ὄχι. Μὰ ἔχασε πολὺ αἷμα καὶ ἐπειδὴ ὡς τώρα ἔζησε αὐτὴ τὴ ζωὴ καὶ εἶναι ἔτσι ἀδύνατη, θ' ἀργήσῃ ν' ἀναλάβῃ. Νομίζω πὼς δὲν θὰ κάνατε ἄσχημα νὰ τὸ στείλετε στὸ νοσοκομεῖο.

—Σᾶς δίνω ἐγὼ συστατικὸ γιὰ τὸν διευθυντὴ καὶ τὸν γιατρό.

Ὁ κὺρ Πέτρος κι' ἡ μητέρα του κοιτάχτηκαν:

«Θέλεις νὰ τὴν πᾶμε στὸ νοσοκομεῖο;», ἔλεγαν τὰ μάτια τῆς μητέρας. «Ὄχι, μὲ κανένα τρόπο», ἀποκρίνονταν τὰ μάτια τοῦ γιοῦ.

—Ὄχι, γιατρέ μου, εἶπε ἡ κυρὰ Μαρία. Ὁ σκύλος τὴ δάγκωσε γιατὶ στάθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὴ Μορφούλα μας γιὰ νὰ τὴ φυλάξῃ. Λοιπὸν θὰ τὴν πηγαίναμε στὸ νοσοκομεῖο τὴν Μορφούλα μας; Ὄχι, βέβαια. Ἔτσι καὶ τούτη τὴ μικρούλα θὰ τὴν κρατήσουμε ἐδῶ, δὲν τὴ στέλνουμε στὸ νοσοκομεῖο.

Ὁ γιατρὸς χαμογέλασε καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ εὐχαρίστηση.

— Μπράβο, κυρὰ Μαρία, εἶπε. Τώρα θὰ σᾶς δώσω ὁδηγίες, τί πρέπει νὰ κάνετε καὶ αὔριο θὰ ξανάρθω πάλι. Ἀργότερα, σὰν πέσῃ ὁ πυρετός, πρέπει νὰ τῆς δώσετε λίγο ζουμί, κρασὶ παλιὸ καὶ τονωτικά. Ὅσο γιὰ κρασί, μὴ σᾶς νοιάζει. Τὸ ὑπόγειό μου ἔχει ἀρκετὲς μποτίλιες. Πρέπει νὰ ἔχετε ἀκόμη ὑπ' ὄψει σας πὼς ἡ μικρὴ θὰ ἔχῃ καὶ παραληρήματα.

— Παραμιλητά; εἶπε ἡ κυρὰ Μαρία.

— Μάλιστα, εἶπε ὁ γιατρός, μὰ μὴ φοβᾶστε, γιατὶ ὅταν πέσῃ ὁ πυρετὸς θὰ πάψουν καὶ τὰ παραμιλητά. Ἀλήθεια, δὲ μοῦ λέτε; γνωρίζετε τὰ παλιόπαιδα ποὺ ἔδεσαν τ' ἀγκάθια στὴν οὐρὰ τοῦ σκύλου; Θὰ ἤθελα νὰ τοὺς πῶ δυὸ λόγια.

Ὁ Ἰωσὴφ

Ἡ Ἐμορφία εἶχε γνωρίσει δυὸ ἢ τρία ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ καὶ εἶπε τὰ ὀνόματά τους στὸ γιατρὸ ποὺ ὑποσχέθηκε πρὶν πάῃ στὸ χωριὸ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ νὰ πῇ στοὺς πατεράδες τους νὰ τὰ τιμωρήσουν αὐστηρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἂν σᾶς ἔλεγα πὼς ὅσα ἔγιναν στὸ σπίτι τοῦ ἀγροφύλακα πέρασαν ἀπαρατήρητα, δὲν θὰ σᾶς ἔλεγα τὴν ἀλήθεια. Ξέρετε πὼς παντοῦ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν γλῶσσα, πὼς τὴ γλῶσσα τους τὴν μεταχειρίζονται πολὺ καὶ μάλιστα οἱ γυναῖκες καὶ περισσότερο ἀκόμη τὰ λαδικά, ποὺ ἀπὸ φυσικό τους θέλουν νὰ ξέρουν τί γίνεται ἕνα γύρω. Ἔτσι τὸ ἀπομεσήμερο ὅλο τὸ χωριὸ μαζεύτηκε στὸ σπίτι του ἀγροφύλακα.

«—Θὰ τὰ ψαρέψω μόνος μου στὸ ποτάμι...»

Καὶ γιατὶ τὸ ἀπομεσήμερο;

Γιατὶ τὸ πρωὶ εἶχαν ὅλες τὶς δουλειές τους. Ἔτυχε ὅμως τὸ πρωὶ νὰ περάσουν δυὸ λαδικά νὰ μάθουν τὰ νέα καὶ νὰ διαδόσουν σ' ὅλα τὸ χωριὸ τὴν εἴδηση

— Καλέ, δὲν ξέρετε τί εἴδαμε σήμερα τὸ πρωί! Ν' ἀκούσετε καὶ θ' ἀπορήσετε. Εἴδαμε τὴν κυρὰ Μαρία, τὸν γιό της καὶ τὴν ἐγγονή της κι' εἶχαν μαζί τους μιὰ γυφτοπούλα κατακουρελιασμένη,μὲ κάτι μαλλιὰ σὰ φρύγανα ποὺ τῆς σκέπαζαν τὸ μισὸ πρόσωπο.

Ὕστερα δικαιόθηκε πὼς τὴν γυφτοπούλα ἐκείνη τὴν κατεσπάρκαξε ἕνα ἄγριο θηριὸ καὶ ὅτι δὲν πέθανε μὰ ἦρθε ὁ γιατρὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο χωριὸ καὶ τὴν εἶδε.

Τότε πιὰ ἔγεμισε ὁ δρόμος ὅπου βρισκόταν τὸ σπίτι τοῦ κὺρ Πέτρου ἀπὸ γυναῖκες. Περνοῦσαν ἀπὸ τὸ σπίτι δῆθεν κατὰ τύχη καὶ καλημέριζαν τὴν κυρὰ Μαρία. Ἄλλες πάλι, πιὸ τολμηρές, ἔμπαιναν μέσα γιὰ νὰ τῆς ζητήσουν στάχτη, ἢ λίγα ξύλα ἢ τὴ σκάφη καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἐξιχνιάσουν τὸ μυστήριο. Ἄλλες πάλι ἔμπαιναν ὁλόϊσα μὲς στὸ σπίτι καὶ τὴν ρωτοῦσαν χωρὶς πιὰ κανένα προοίμιο:

... ἔσερνε κλαδιά

—Καλέ,κυρὰ Μαρία μου, τί εἶναι αὐτὰ ποὺ ἔμαθα; Ἕνα λυσσασμένο σκυλὶ δάγκασε τὴ Μορφούλα σου. Ἄ, ὄχι λοιπὸν τὴ Μορφούλα, δόξα σοι ὁ Θεός. Μὰ ποιὸν τότε; Ἄ,ἐκεῖνο τὸ κοριτσάκι; Τὸ συμμάζεψες λοιπόν. Τί καλὰ ποὺ ἔκανες, ὁ Θεὸς νὰ σοῦ πληρώσῃ, κυρὰ Μαρία μου. Καὶ δὲ μοῦ λὲς πότε; ποῦ; πῶς; γιατί; Ἔτσι νἄχῃς καλὸ πέ μου, νὰ σοῦ χαρίζῃ ὁ Θεὸς τὴν Μορφούλα σου.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὅλο τὸ χωριὸ ἤξερε τὴν ἱστορία τῆς Γυφτοπούλας καὶ πὼς τὴν υἱοθέτησε ἡ κυρὰ Μαρία. Οἱ γνῶμες καθ' ἑνὸς πάνω σ' αὐτὸ τὸ περιστατικὸ ἤταν διαφορετικές. Ἡ κυρὰ Ἀναστάσαινα ἡ μυλωνοῦ, εἶπε, κουνώντας τὸ κεφάλι της:

—Κακὰ θὰ τὰ ξεμπερδέψετε μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι· τοῦτοι οἱ Ἀτσίγγανοι ἔχουν τὸν τρισκατάρατο μέσα τους. Ἔχετε τὸ νοῦ σας μὴ σᾶς πνίξῃ κανένα βράδυ στὸ κρεββάτι σας, ἢ μὴ σᾶς βάλῃ φωτιὰ καὶ σᾶς κάψῃ. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ βγάλῃ ψεύτρα.

Ἡ κυρὰ Μαρία γελοῦσε ἀκούγοντας τὶς προφητεῖες τῆς Ἀναστάσαινας καὶ ἔλεγε μέσα της:

—Ἂς ζήσῃ νὰ γίνῃ καλὰ τὸ καϋμένο κι' ἀργότερα ἔχουμε τὸ νοῦ μᾶς καὶ τὸ προσέχουμε. Τώρα πῶς νὰ τὸ πετάξω στοὺς δρόμους ἄρρωστο καὶ καταπληγωμένο; Καλὲ ἂς λέῃ ὅτι θέλῃ ἡ κυρὰ Ἀναστάσαινα. Καλὰ θὰ κάνῃ νὰ κοιτάζῃ τὸ μύλο της.

Ἤταν ὅμως κι' ἄλλες γυναῖκες πιὸ καλόκαρδες, ποὺ αὐτὲς λυπόνταν τὴ γυφτοπούλα.

— Τὸ καϋμένο, ἔλεγε ἡ κυρὰ Χρίσταινα, ἡ γυναίκα τοῦ πεταλωτῆ, λίγο τὄχεις νὰ εἶναι πεντάρφανο.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΦΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ . . . ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΣΑΣ

Καὶ βέβαια ποὺ δὲν εἶναι γιὰ σᾶς, ἀφοῦ εἶναι γιὰ τοὺς παπαγάλους, κι' ἐλπίζω πῶς ἐσεῖς τοὐλάχιστον δὲν μαθαίνετε τὸ μάθημά σας σὰν παπαγάλοι.

Λοιπὸν τὸ σχολεῖο αὐτὸ βρίσκεται στὴν Ἀβάνα, τὸ διοργάνωσε ἕνας ἐξυπνος ἔμπορος ποὺ εἶναι ὁ διευθυντής, καὶ ὅσο γιὰ τοὺς καθηγητάς, αὐτοὶ εἶναι. . . δίσκοι φωνογράφου!

Ἡ τάξις ὅπου γίνεται τὸ μάθημα εἶναι σκοτεινή, γιατὶ φαίνεται πῶς στὰ σκοτεινὰ ἡ διδασκαλία γίνεται μὲ περισσότερη ἐπιτυχία—ἂν ὄχι γιὰ τὰ παιδιά, τουλάχιστον γιὰ τοὺς παπαγάλους. Βάζουν λοιπὸν τὴν πλάκα στὸν φωνόγραφο καὶ ἐπαναλαμβάνει ἀδιάκοπα τὴν ἴδια φράση ἢ τὴν ἴδια μελωδία, ποὺ ὁ μαθητὴς πρέπει νὰ μάθῃ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ χωρὶς λάθος.

Φαίνεται πῶς τ' ἀποτελέσματα

εἶναι λαμπρὰ καὶ πῶς οἱ παπαγάλοι βγαίνουν στ' ἀλήθεια ξεσκολισμένοι ἀπ' αὐτὸ τὸ σχολεῖο. Φαίνεται δὲ πῶς δίνουν καὶ διαφορετικὴ μόρφωση σὲ κάθε παπαγάλο. Π. χ. Ἄλλα πράγματα μαθαίνουν σ' ἕνα παπαγάλο ποὺ προορίζεται γιὰ μιὰ γριὰ κυρία, ἄλλα σ' αὐτὸν ποὺ θὰ συνοδεύσῃ ἕνα ναυτικὸ στὰ ταξίδια του καὶ ἄλλα σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ κάνῃ ἐπιδείξεις σ' ἕνα ἱπποδρόμιο.

ΟΠΩΣ ΠΡΙΝ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Τώρα τελευταῖα γιορτάσθηκε μιὰ πεντηκονταετηρὶς ποὺ δὲν εἶχε ὡστόσο τὴν ἀπήχησιν ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ: ἡ πεντηκονταετηρὶς τῆς Ἐσπεράντο. Ξέρετε τί εἶναι ἡ Ἐσπεράντο; Μιὰ διεθνὴς γλῶσσα ποὺ ἐφευρέθηκε ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Ζάμενχοφ τὸ 1888 καὶ ποὺ προοριζόταν νὰ γίνῃ ἡ γλῶσσα ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὁ ἐφευρέτης τῆς Ἐσπεράντο εἶχε τὴν ἐλπίδα πῶς μὲ τὴν παγκόσμια διάδοση τῆς γλώσσας του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ μιλοῦσαν τὴν ἴδια γλῶσσα ὅπως πρὶν ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ πύργου τῆς Βαβὲλ καὶ θὰ καταλαβαίνονταν μεταξύ τους καὶ δὲν θὰ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ λεξικὰ οὔτε ἀπὸ ξένες δασκάλες. Ὡραῖο θὰ ἦταν, ἔ;

Δυστυχῶς, ἡ Ἐσπεράντο δὲν εἶχε

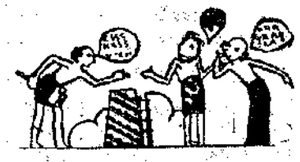

τὴ διάδοση ποὺ ἤλπιζε ὁ ἐφευρέτης της, ἴσως γιατὶ εἶναι λίγο ἀστεία στὴν προφορά, ἴσως γιατὶ βαρέθηκε ὅλος ὁ κόσμος νὰ μάθῃ μιὰ γλῶσσα ἀκόμη παραπάνω ἀπὸ τὴ δική του ἐφ' ὅσον δὲν ἦταν διεθνὴς γλῶσσα.

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Κάποτε, μοῦ φαίνεται, σᾶς μίλησα γιὰ ἕνα μικρὸ ρήτορα ἕξη ἐτῶν. Σήμερα θὰ σᾶς παρουσιάσω ἕνα δεύτερο φαινόμενο, ἕνα κοριτσάκι πέντε μηνῶν ποὺ μιλεῖ — ὄχι βέβαια ὅπως ἐσεῖς κι' ἐγὼ μόνο καὶ μόνο γιατὶ εἶναι Οὐγγαρέζα κι' ἀναγκάζεται νὰ μιλεῖ τὴ γλῶσσα τοῦ τόπου της, ἀλλὰ σχεδὸν σὰν μεγάλος ἄνθρωπος.

Ἔμαθε νὰ μιλῇ μέσα σὲ τριάντα μέρες καὶ μπορεῖ νὰ συναρμολογῇ φράσεις ὁλόκληρες.

Περιττὸν βέβαια νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὸ κοριτσάκι αὐτὸ εἶναι τόσο μοναδικὸ καὶ σπάνιο, ὥστε ἔχουν μαζευτεῖ γύρω ἀπὸ τὴν κόνια αὐτῆς τῆς μικρούλας ὅλοι οἱ σοφοὶ καθηγηταὶ τῆς Εὐρώπης γιὰ νὰ τὴν μελετήσουν.

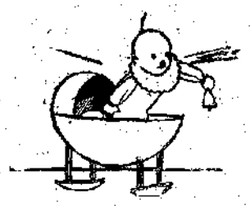

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΑΓΟΡΙ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΤΜΟΜΗΧΑΝΗ

Τώρα θὰ σᾶς πῶ καὶ γιὰ τὸ κατόρθωμα ποὺ ἔκανε ἕνα ἀγοράκι στὴ Γαλλία. Τὸ ἀγοράκι αὐτὸ ὀνειρευόταν, ὅπως πολλὰ ἄλλα παιδιά, νὰ γίνῃ μηχανοδηγός, νὰ διευθύνῃ μόνος του μιὰ ἀτμομηχανή. Μὰ δὲν περίμενε πρῶτα νὰ μεγαλώσῃ. Ἤθελε τώρα, ἀμέσως. Ἕνα βράδυ λοιπὸν ἔφυγε κρυφὰ ἀπ' τὸ σπίτι του καὶ πῆγε στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ κοντά. Ἦταν μεσάνυχτα, κανένας δὲν τὸν ἔβλεπε. Οἱ ἀτμομηχανὲς στέκονταν στὶς γραμμές τους καὶ ἔμοιαζαν σὰν νὰ κοιμοῦνται. Τὸ ἀγοράκι πῆγε σὲ μιὰ ἀπ' αὐτές, τὴ μεγαλύτερη, ποὺ τοῦ ἔκανε τὴν πιὸ πολλὴ φιγούρα, ἀνέβηκε ἐπάνω καὶ δοκίμασε νὰ βάλῃ ἐμπρός. Μὰ ἡ ἀτμομηχανὴ ἦταν φρόνιμη καὶ γνωστική, καθὼς φαίνεται, καὶ δὲν ὑπάκουσε στὸν μικρόν. Τότε ἐκεῖνος κατέβηκε καὶ πῆγε σὲ μιὰν ἄλλην μικρότερη. Αὐτὴ φαίνεται πὼς ἦταν λίγο παλαβοῦτσικη, τῆς ἄρεσαν οἱ περιπέτειες, καὶ μόλις τράβηξε ὁ μικρὸς τὰ φρένα, ξεκίνησε. Φανταστῆτε ἕνα ἀγοράκι δώδεκα χρόνων μόνο του ἐπάνω σὲ μιὰ πελώρια ἀτμομηχανὴ ποὺ τρέχει ἀκυβέρνητη σὰν

τρελλὴ μὲς στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας!

Εὐτυχῶς ὅμως ὁ Θεὸς λυπήθηκε τὴν δυστυχισμένη μητέρα του ποὺ εἶχε πιὰ ἐντελῶς ἀπελπισθεῖ κι' ἀφοῦ ἔτρεξε 200 μέτρα μὲ δαιμονισμένη ταχύτητα, ἡ μηχανὴ ἔπεσε ἐπάνω σ' ἕνα ἄδειο βαγόνι ποὺ βρισκόταν στὴ γραμμή της. Τὸ βαγόνι ἔγινε θρύψαλα, μά, τὸ περίεργο, ἡ μηχανὴ δὲν ἔπαθε τίποτε καί, τὸ κυριώτερο, σταμάτησε.

Στὸν φοβερὸ κρότο ποὺ ἔκανε ἡ σύγκρουση τρέξανε ὅλοι οἱ φύλακες τοῦ σταθμοῦ καὶ μέσα σὲ λίγα λεπτὰ εἶχε μαζευτεῖ στὸ μέρος ἐκεῖνο ἀμέτρητο πλῆθος. Ὁ ἥρωάς μας, κοκκαλωμένος ἀπὸ τὸ φόβο του οὔτε σκέφθηκε καθόλου νὰ φύγῃ. Στάθηκε ἐκεῖ ὅσο ποὺ τὸν ἔπιασαν καὶ ἥσυχα ἥσυχα λοιπὸν τὸν πῆγαν κατευθεῖαν στὸ Τμῆμα, ὅπου ἀφοῦ ἔφαγε μιὰ γερὴ κατσάδα, τὸν ἔκλεισαν μέσα στὸ μπουντρούμι μαζὶ μὲ τὰ ποντίκια. Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς μπρὸς στὴν τρομάρα ποὺ πῆρε, ἡ τιμωρία αὐτὴ δὲν τοῦκανε καμμιὰ ἐντύπωση.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

— Μικρὸ πουλί, ὡραῖο πουλί,
Ἔλα μαζί μὲ μένα.
Ἕνα κλουβάκι ὁλόχρυσο
Εἶν' ἕτοιμο γιὰ σένα.
Λουλούδια θὰ σοῦ φέρνω ἐγὼ
Πολλὰ κι' εὐωδιαστά,
Καὶ ραντισμένα ἀπὸ τὴ δροσιὰ
Κεράσια τραγανά.
—Σ' εὐχαριστῶ, παιδάκι μου,
Γιὰ ὅλα τὰ καλά σου,
Μὰ τὸν ἀγέρα πιὸ πολὺ
μένα ἀγαπάει ἡ καρδιά μου,
Καὶ πάνω ἐκεῖ στὴν κερασιὰ
Ἡ ἄπαλή φωλιά μου
Εἶναι πολὺ καλύτερη
Ἀπ' τὰ χρυσὰ κλουβιά σου.
—Πουλάκι ἀγαπημένο μου,
Καὶ ποιὸς θὰ σ' ὁδηγῇ
Ψηλὰ πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα
Καὶ πάνω ἀπὸ τὴ γῆ;
Τὸ δρόμο σου ἂν χάσῃς
Πῶς θἄρθῃς πιὰ ἐδῶ;
Ἔλα λοιπὸν μέσ' στὸ κλουβί,
Σὲ μὲ ποὺ σὲ ἀγαπῶ.
—Κάποιος, παιδί μου, βρίσκεται
Ποὺ πάντα μ' ὁδηγεῖ
Ψηλὰ πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα
Καὶ πάνω ἀπὸ τὴ γῆ
Ποὺ μ' ἔπλασε ἐλεύτερο
Σὰν τὸ δροσᾶτο ἀγέρα
Μὲ τὰ φτερά μου νὰ γυρνῶ
τὸν κόσμο πέρα ὡς πέρα!

(Μετάφραση)

Ὀνειρεμένη Πατρίδα [Β]

ΕΥΚΟΛΕΣ ΝΙΚΕΣ

Μὲ τὸν ἀδελφό μου Γιῶργο, ὅταν ἀκόμα εἴμαστε μικρότεροι, παίζαμε συχνὰ τὸ χειμώνα, διάφορα «καθιστικὰ» παιχνίδια.

Τὰ πιὸ ἀγαπημένα μας ἦταν ἡ ντάμα καὶ τὸ ἐνιόπετρο. Σ' αὐτὲς τὶς παρτίδες ἐγὼ τὸν κέρδιζα συνήθως, γιατὶ ἐκεῖνος δὲν ἐπρόσεχε καὶ τόσο πολύ.

Εἶχε ἕνα ζωηρὸ κι' ἀνοιχτὸ χαρακτῆρα, ἐνῶ ἀντίθετα, ἐγὼ ἤμουν πιὸ ἥσυχος, πιὸ μαζεμένος κι' ἀφοσιωνόμουν ὁλόψυχα σ' αὐτὰ τὰ παιχνίδια. Ἦταν φυσικὸ λοιπόν, νὰ κέρδιζα πάντα.

Μιὰ μέρα ὅμως ποὺ ἀρχίσαμε μιὰ παρτίδα ντάμα, τὰ πράγματα γιὰ πρώτη φορά, μοῦ ἦρθαν ἀνάποδα. Ἦταν φαίνεται ἡ «μέρα» τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἀπὸ δῶ ἀπὸ κεῖ μ' ἔφερε, ὅσο μ' ἀνάγκασε νὰ φάω μιὰ πέτρα (πιόνι), ποὺ θἄταν ἡ καταστροφή μου.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ προσπάθησα νὰ τοῦ ξεφύγω μὲ. . . λόγια.

— Δὲν πεινῶ καθόλου, κατμένε. . . Ἄφησε, ἀργότερα.

— Τ' εἶν' αὐτά; μοῦ ἀποκρίθηκε. Σοῦρθε ξαφνικό; Ἔλα κι' εἶσαι ὑποχρεωμένος. Φάε πέτρα!

Εἶδα πὼς δὲν μποροῦσα νὰ κάνω διαφορετικὰ καὶ προχώρησα... Καὶ στὸ τέλος—ἦταν μοιραῖο - ἔχασα παντελῶς.

Ἄχ, πόσο τὸ πῆρα κατάκαρδα. Μόνο ποὺ δὲν ἔκλαψα, γιατὶ εἶχα συνηθίσει, βλέπετε ὅτις εὔκολες νίκες μου καὶ ἡ σημερινὴ ἀπροσδόκητη ἀποτυχία μοῦ ἔρχόταν κατακέφαλα. Μ' ἔκανε μάλιστα νὰ σκεφθῶ ὅτι δὲν εἶναι καὶ τόσο καλὸ πρᾶγμα οἱ συνεχεῖς ἐπιτυχίες. Γιατὶ ὅταν ὕστερ' ἀπὸ μακριὰ περίοδο ἀπ' αὐτὲς σοῦ ἔρθῃ ξαφνικὰ μιὰ ἀπότομη ἀνατροπή, τὰ χάνεις καὶ δὲν συνέρχεσαι εὔκολα. Αὐτὸ παθαίνα τώρα κι' ἐγώ.

Σ' ἐπίμετρο ὁ ἀδερφός μου, μόλις εἶδε πὼς εἶχε πιὰ κερδίσει, ἔκανε γρόθιά τὸ δεξί του χέρι καὶ χτυπώντας το μὲ ρυθμὸ στὸ ἀριστερό, ἄρχισε νὰ ζητοκραυγάζῃ πρωτόκυπα:

— Χίτ! χίτ-γοπάμ! Χίτ! χίτ-γοπάμ!

Αὐτὰ τὰ λόγια, τόσο μὲ πείραξαν, ποὺ λίγο ἀκόμα καὶ θὰ ἔσπουδα σὲ κλάματα.

Προσπάθησα ὡστόσο νὰ συγκρατηθῶ κι' ἀφοῦ ψιθύρισα τὸν ἀδελφοῦ μου ἕνα «μπράβο» γεμάτο πίκρα, τόσκασα τὸ γρηγορώτερο προφασιζόμενος ὅτι εἶχα ἀρίσει ἀδιάβαστη τὴν Ἱστορία μου.

Ἀδολάρ [Α]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

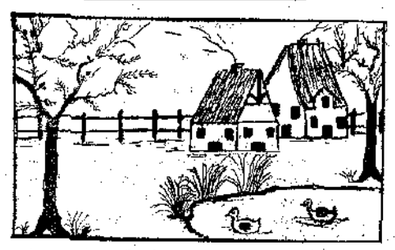

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ποῦ εἶναι ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ;

Σκίτσο τῆς *Ὀρεσιβίας*

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΩΝ

(Ἱλαροτραγωδία σὲ πρόλογο καὶ πράξη μία)

ΠΡΟΣΩΠΑ

Τοτός: δράστης. . . τοῦ ἐγκλήματος
Ἡ *Μαμά*:
Πίκης: ἀδελφός του (βωβόν)

(Ἡ πρώτη ἐπίθεση τοῦ κὺρ Τοτοῦ, κατὰ τῶν ἀθώων κι' ὁλόασπρων κουραμπιέδων, ἐστέφθη ἀπὸ πλήρη ἐπιτυχία.

Ἡ ἐπίθεση ὅμως αὐτὴ δὲν ἔμεινε χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα. Κάθε ἄλλο μάλιστα.

Καὶ πρῶτο οἱ κουραμπιέδες ἐλαττώθηκαν κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐνῶ ἀντίθετα ἡ κοιλιὰ τοῦ Τοτοῦ αὐξήθηκε σ' ἀνάλογο βαθμό.

Δεύτερο: Ἡ κοιλιὰ λόγῳ τῆς δυσανάλογης αὐξήσεως ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται κατὰ τὸν πιὸ ἔντονο τρόπο.

Τί νὰ γίνῃ; Ὁ Τοτὸς ἀναγκάστηκε νὰ τὰ ὑπομείνῃ μὲ ἐγκαρτέρηση ὅλα.

«Φτάνει, μουρμούρισε, νὰ μὴν ἔχουμε συνέχεια».

Ὁ Θεὸς ὅμως ἀγαπᾶ τὸν κλέφτη ἀγαπᾶ καὶ τὸν νοικοκύρη. Καὶ ἡ τόσο ἀνεπιθύμητη «συνέχεια» δὲν ἄργησε.

Βλέπετε, οἱ κουραμπιέδες δὲν θὰ εὕρισκαν ἡσυχία στὸν τάφο τους, στὴν κοιλιὰ δηλαδὴ τοῦ Τοτοῦ, ἂν δὲν ἐπιτυγχάνανε τὴν ἐκδίκησή τους.

Γι' αὐτὸ ἡ φουσκωμένη κοιλιὰ τοῦ Τοτοῦ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐδεχόταν τὸ παραμικρό.

Ἡ ὕποπτη αὐτὴ ἀνορεξιὰ δὲν καλοφάνηκε στὴ μαμά.

Πρῶτος ἀκροβολισμὸς ἐκ μέρους τῆς μαμᾶς:

— Γιατὶ Τοτὸ δὲν τρῶς;

Τοτός, (ἀποκρούων μὲ ψυχραιμία).— Δὲν ἔχω καὶ πολλὴ ὄρεξη.

(Πρῶτες ὑποψίες): *Μαμά*.—Μὴ τυχὸν κι' ἔφαγες τίποτο; Ἔτσι μοῦ φαίνεται.

(Πρῶτα ρίγη): *Τοτός*.—Καὶ σὰν τί νὰ φάω; Δὲ θυμᾶμαι τίποτα, ἢ τίποτα νὰ ἔχω φάει.

(Βάσιμες ὑποψίες): *Μαμά*.—Ξέρω κι' ἐγώ. Μήπως ἔφαγες τίποτα κουραμπιέδες! Ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔφερε ζεστοὺς ὁ φούρναρης.

Τοτός, (νοιώθοντας κρυάδες στὴ σπονδυλικὴ στήλη).— Μπορεῖ καὶ νἄφαγα. Μᾶλλον ἔφαγα δυὸ τρεῖς.

(Πλήρης βεβαιότης). *Μαμά*.—Ὁμολόγησε ὅτι ἔφαγες τοὺς μισοὺς τουλάχιστον κουραμπιέδες γιὰ νὰ μὴ σοῦ πῶ περισσότερους!

(Ὁμολογία): *Τοτός*.—Τὰ ὁμολογῶ ὅλα. . . Ἀλλὰ μιὰ στιγμὴ ν' ἀπολογηθῶ γιὰ νὰ μὴ φάω ἄδικα τὶς ξυλιές. Πρωτοῦ τοὺς φάω σκέφτηκα τὰ ἑξῆς: Πρῶτα πρῶτα ὁ παποῦς καὶ ἡ γιαγιὰ δὲν τρῶνε γιατὶ δὲν ἔχουν δόντια, Τοῦ μπαμπᾶ δὲν τ' ἀρέσουν. Ἐσὺ ὁ Πίκης καὶ οἱ ξένοι θὰ καταφέρετε τοὺς μισούς. Ὥστε οἱ ἄλλοι μισοὶ εἶναι δικοί μου. Καὶ ἐπειδὴ ἡ παροιμία λέει: «ὅτι μπορεῖς νὰ κάνῃς σήμερα μὴν τὸ ἀναβάλῃς γι' αὔριο» κάθησα κι' ἔφαγα τοὺς μισούς. Ὅπερ ἔδει δεῖξαι!

Πρέπει στ' ἀλήθεια ἡ μαμὰ τοῦ Τοτοῦ νὰ εἶναι ἕνας ἄπιστος Θωμᾶς γιὰ νὰ μὴ πιστέψῃ μιὰ τόσο πειστικὴ ὁμολογία.

Λέτε ὅμως νὰ τὸ πίστευε;

Ἐγὼ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια πολὺ ἀμφιβάλλω!

Οὐώβερλεϋ [Β]

ΕΚΔΡΟΜΕΣ...

Ξεκινοῦμε ὅλοι χαρούμενοι μὲ τραγούδια, γέλια καὶ φωνές. Πηγαίνομε στὸ Ζεϊτοῦν (*) στὴ θειά μᾶς φίλης μας γιὰ νὰ νοικιάσουμε ἐκεῖ ποδήλατα κι' ἐλεύθερες νὰ τρέξουμε στὰ χωράφια στὰ λουλούδια καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα..

Εἴμαστε τύσο εὐθυμοι, τόσο εὐχαριστημένοι πού κάναμε σὰ μικρὰ παιδιά.

Τὸ ποταμάκι πού κυλᾶ δίπλα σεῖς γραμμὲς τοῦ σιδηροδρόμου, τὰ ζαχαροκάλαμα πού κουνιοῦνται ρυθμικὰ ἀφήνοντας ἕνα ἀνάλαφρο μουρμουρητό, τ' ἀνοιξιάτικο ἀεράκι πού ἀνακατεύει μὲ πεῖσμα τὰ μαλλιά μας, μᾶς ἐνθουσιάζουν μᾶς κάνουν, νὰ γελοῦμε ἐξακολουθητικά.

Σηκωνόμαστε καὶ μὲ φωνὲς ὑποδεχόμαστε κάθε σταθμό.

Κουνοῦμε τὰ μαντήλια μας, χαιρετοῦμε τὶς γνώστες ἀραπίνιτσες, καὶ μαλώνουμε γιὰ τὸ ποιός νὰ πρωταρπάξῃ τοὺς κρίνους, τὰ τριαντάφυλλα, ἢ τὰ κλαδιὰ μιᾶς ἀνθισμένης χουρμαδιᾶς, πού μᾶς πετοῦν ἀπ' τοὺς κήπους πού βρίσκονται κοντὰ στὶς γραμμές. Μὰ ἡ εὐθυμία μας μεγαλώνει σὰ φτάνουμε στὸ σταθμὸ τῆς Κούμπας (**) Βγάζουμε τὰ κεφάλια μας ἔξω καὶ θαυμάζουμε ἀρκετὴ ὥρα τ' ἀνάκτορα μὲ τὸ μεγάλο κῆπο καὶ τὸ κλαδὶ μὲ τὰ δλοκόκκινα γιασεμιά, πού γυρμένο ἀπ' ἔξω, κουνιέται ἀπαλὰ στὸ φύσημα τοῦ ἀέρα...

Κάποια ἐκείνη τὴ στιγμὴ φωνάζει :

—"Α, νὰ ὁ Βασιλιᾶς.

Κι' οἱ ἄλλες γυρνοῦμε αὐθόρμητα, μᾶλλον, ἀφοῦ ξέρουμὲ πῶς ἀκόμη δὲν εἶναι κανεὶς ἐκεῖ.

Γελοῦμε κι' ἐξακολουθοῦμε νὰ κοιτάζουμε τὰ μεγάλα σπίτια, τὰ παιδάκια πού παίζουν στὴν πλατεία, μὰ πιὸ πολὺ τὰ δλοκόκκινα γιασεμιά.

—Ὡραῖα λουλούδια, ἔ ; φωνάζω σὲ μιὰ μικρή, πού μὲ κοιτᾶ μὲ χαμόγελο.

— Νὰ σοῦ κόψω ; μὲ ρωτᾶ πρόθυμα.

— Ναί...

Ἡ μικρὴ τρέχει κόβει ἕνα κλαδὶ καὶ μοῦ τὸ φέρνει μὲ χαρά. Τὸ παίρνω, τὴ χαϊδεύω, ἐνῶ τὴ ρωτῶ :

— Πῶς σὲ λένε ;

— Ναέλλα... θὰ ξανάρθῃς ;

— Ναί, θάρθω σὲ λίγο μὲ ποδήλατο...

— Θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ, καὶ θὰ σοῦ δώσω πολλὰ πολλὰ γιασεμιὰ ἀπ' τὸν κῆπο μας.

— Θάρθω, Ναέλλα, Ἀντίο...

Σὲ λίγο ἡ μικρὴ δὲ φαίνεται πιά, καὶ στὰ χέρια μου μένει μόνο ἕνα κλαδάκι μὲ γιασεμιά, ἐπὶ τέλους ἕνα κλαδάκι γιασεμιὰ πολὺ ἀγαπημένο μὲ τὴν ἀνάμνησι τῆς ἀγαπημένης μικρῆς Ναέλλας.

Τὸ τρένο τρέχει ἀκόμη μὲ τὴ μεγάλη ταχύτητα. Ἀφήνει πίσω τὸ ὡραῖο Νεῖλο, τὸ ὡραῖο ὑπόστρωμα τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ὡραῖο ὑπόστρωμα τῆς Ἀνατολῆς ! Δίπλα του κυλᾶ ἕνας παραπόταμος τοῦ Νείλου, πού στὶς ὄχθες του τ' ἀραπάκια ψαρεύουν μὲ τὰ πόδια βουτηγμένα στὸ νερό.

Πέρα μακρυὰ ἁπλώνονται λειβάδια καταπράσινα, πού στὸ ψηλὸ χόρτο τους φαίνονται σὰ νὰ κολυμποῦν ἀρνάκια ἀνακατωμένα μὲ ἀγελάδες.

Κι' ἐμπρός μας ὁ δρόμος ἀτέλειωτος.

Προχωροῦμε πάντα δυὸ δυὸ προσπαθώντας νὰ βρισκώμαστε στὴ μέση γιατὶ λίγο νὰ ξεχαστοῦμε, θὰ βρεθοῦμε στὸ ποταμάκι, πρᾶγμα πού δὲν τὸ ἔχουμε σκοπό !

Συμφωνοῦμε νὰ γυρίσουμε πιὰ καὶ τρέχουμε πρὸς τοὺς κήπους.

Πηγαίνουμε τώρα γιὰ τέρα σταματώντας κάθε τόσο, πότε γιὰ νὰ φτάσουμε μιὰ πασχαλιὰ πότε νὰ κόψουμε ἕνα τριαντάφυλλο, ἢ ν' ἁρπάξουμε καμμιὰ μεγάλη ἄσπρη μαργαρίτα.

Κι' εἶναι πιὰ σχεδὸν δειλινὸ ὅταν φορτωμένες λουλούδια γυρίζουμε στὸ σπίτι τῆς θείας.

. . . . . .

Βρισκόμαστε πάλι στὸ σιδηρόδρομο, πού μᾶς γυρίζει πίσω. Εἴμαστε ἀκόμη λαχανιασμένοι ἀπὸ τὸ τρέξιμο, κουρασμένοι κι' ἀρκετὰ ἀνόρεχτοι.

— Φτάνουμε στὴν Κούμπα, ψιθυρίζει ἡ διπλανή μου. Ἀλλὰ κανένας δὲν κουνιέται.

Θυμοῦμαι τὴν Ναέλλα...

Θὰ μὲ περίμενε νὰ μοῦ δώσῃ τὰ γιασεμιά της. Ἂν τὸ σκεπτόμουν θὰ πήγαινα. Δὲν θάτανε μακρυὰ μὲ τὸ ποδήλατο. Μὰ ἂν μὲ περίμενε ἀκόμη ;

Καταλαβαίνω. Δὲν γίνεται αὐτό, δὲν μπορεῖ νὰ βρίσκεται τέτοιαν ὥρα στὸν κῆπο. Ὅμως ἀνοίγω τὸ παράθυρο, καὶ φωνάζω μέσ' στὸ σούρουπο :

— Ναέλλα, Ναέλλα !

Καμμιὰ ἀπάντηση· ἡσυχία γύρω μου, καὶ μόνο τὸ κλαδὶ μὲ τὰ κόκκινα γιασεμιά, φαίνεται σὰ νὰ μὲ κοιτᾶ, καθὼς τὸ κουνᾶ ἁπαλὰ ὁ ἀνοιξιάτικος ἀέρας.

Βασίλισσα Νεφερτίτι [Α]

ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΚΡΙΝΟΙ

Δυὸ μικρούλια κοκκινωπὰ φύλλα πρόβαλαν μιὰ αὐγὴ μέσα ἀπ' τὸ χῶμα τὸ νοτισμένο ἀπ' τὴν πρωϊνὴ δροσιά, πλάϊ στὴ γάργαρη πηγὴ πού τὸ καθάριο νερὸ κυλάει μουρμουρίζοντας τὸ γλυκό του τραγούδι.

Οἱ θερμὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου τὰ χάϊδεψαν ἁπαλὰ καὶ τ' ἀγέρι τοὺς σιγοψιθύρισε λόγια μαγεμένα. Ὁ καιρὸς περνάει· τὰ δυὸ μικρὰ κοκκινωπὰ φύλλα μεγάλωσαν κι' ἔγιναν πιὸ πολλὰ καὶ πῆραν ἕνα βαθὺ κόκκινο χρῶμα μὲ κάτι ψιλὲς πρασινωπὲς γραμμές.

Ὁ καιρὸς περνάει, ἕνα ψιλὸ καλαμάκι ξεπροβάλλει μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα, τέσσερα μπουμπούκια στολίζουν τὴ λιγνὴ κορφή του.

Μιὰ χαρούμενη ἠλιαχτίδα γλύστρησε πάνω τους ἀνάλαφρα καὶ σκάσαν τὰ κατακόκκινα μπουμπούκια.

Κι' ἔγιναν τώρα τὰ μπουμπούκια τέσσερες μεγαλόπρεποι κρίνοι. Ἀργοσαλεύουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὰ βελουδένια φύλλα τους πούχουν τὸ χρῶμα τοῦ μαγεμένου λωτοῦ, μὲ μικρὲς-μικρὲς χρυσαφένιες πινελιές.

Ὁ καιρὸς περνάει.

Οἱ *τέσσερες κρίνοι κοιτάξαν τὸν γαλάζιο οὐρανὸ νὰ τοὺς χαμογελᾶ, τὶς ξανθὲς κόρες τοῦ ἥλιου νὰ παιχνιδίζουν ἀνάμεσα στὰ γλυκόχρωμα φύλλα τους καὶ τὰ πουλιὰ νὰ κελαϊδοῦν γύρω τους χαρούμενα.* Εἶδαν τὶς φεγγαρόλουστες νυχτιὲς τὸ ἀχνὸ πρασινογάλαζο χρῶμα τοῦρανοῦ πούταν σπαρμένος μὲ παγωμένα λαμπερὰ κρίνα κι' ἄκουσαν τὸ ἔρημο τ' ἀηδόνι νὰ κελαηδεῖ λυπητερά. Ἤρθε κ' ἕνα δειλινὸ ἤρεμο, μιὰ ἀπέραντη γαλήνη ἔχει ἁπλωθῆ στὴ φύση, μόνο ἡ φλύαρη κηγὴ σιγομουρμουρίζει.

Ἕνα σιγανὸ τρίξιμο πολὺ σιγανό, πού μόλις ἀκούστηκε καὶ τὰ βελουδένια φύλλα πού ἔχουν τὸ χρῶμα τοῦ μαγεμένου λωτοῦ πέσανε μαραμένα.

Ὁ καιρὸς περνάει.

Κι' ὅμοια τὸ καθάριο νερὸ τῆς πηγῆς γοργοκυλάει καὶ μουρμουρίζει τὸ γλυκό του τραγούδι.

Ἔμμα Μόρελαντ [Β]

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΑΘΑΡΙ

Σ' ἕνα δέντρο ἐκάθησε
Τζιτζικας κι' ἐλάλησε
Στ' ἀλωνάρη τόλιοπῦρι
Τραγουδοῦσε τσίρι-τσίρι.

Κάνθαρος κουβάλαγε
Κάτω του κι' ἐτράβαγε
Ἕνα σβῶλο στὴ φωλιά του
Κοπριὰ γιὰ τὰ παιδιά του !

Τὸ τζιτζίκι ἀντίκρυσε
Κι' ἔτσι τοῦ ἐμίλησε :
—Βλέπω διόλου δὲ σὲ μέλλει
Ὦ ! πού νὰ χαθῇς τεμπέλη !

Τότε αὐτὸς σταμάτησε
Νὰ λαλῇ κι' ἀπάντησε :
—Φίλε, δῶ ψηλὰ πού μένω
Μὲ δροσούλα ἀγνὴ χορταίνω.

Πλούτια δὲν ἐπόθησα
Κι' οὔτε ἐγὼ σὲ φθόνησα
Γὼ ἐδῶ πάνου σὺ αὐτοῦ κάτου
Ὁ καθένας τὴ δουλειά του !

Τριαεύγενη [Α]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ρωτοῦν τὸν Τοτό :

—Φοβᾶσαι πολὺ τοὺς σεισμούς ;

—Ἄ, ὄχι καὶ τόσο ! Ἡ γῆ τρέμει περισσότερο ἀπὸ μένα !

Γελαστὸς Ἀντιπολίαρχος

***

Ὁ καθηγητής :— Πῶς κάνει ὁ Ἑρμῆς στὴ γενική ;

Καὶ ὁ μαθητὴς ἀμέσως :—Τοῦ Πραξιτέλους.

Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

(*) Προάστειο τοῦ Καΐρου.
(**) Προάστειο ὅπου βρίσκονται τὰ καλοκαιρινὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 7 Φεβρουαρίου 1939

ΟΡΙΣΤΕ καὶ τὸ δωδεκασέλιδο τοῦ Φεβρουαρίου. Δὲν ἦταν τὸ πρῶτο, εἶναι ὅμως τὸ δεύτερο κι' εἶναι, πιστεύω, τὸ ἴδιο.

Μεγάλο δυστύχημα, παιδιά μου, ἔπληξε τὴν ἀγαπητὴ καὶ πολύτιμη συνεργάτριά μου ὁ. ***Γεωργία Ταρσούλη***, πού τὸ ἴδιο ἀγαπητὴ εἶναι βέβαια καὶ σὲ σᾶς ὅλους : Σὲ δυὸ ἡμέρες, ἔχασε λατρευτὸ ἀδελφὸ καὶ λατρευτὴ μητέρα ! Τί λόγια νὰ βρῇ κανένας γιὰ νὰ συλλυπηθῇ καὶ νὰ παρηγορήσῃ σὲ τέτοια συμφορά ; Μόνο τὸ Θεὸ μπορεῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ, πού εἶναι μεγάλος...

Ἀδύνατο, ***Κυρίαρχε τοῦ Διαπλασόκοσμου***, νὰ πῶ ποιός ἔχει δίκιο καὶ ποιός ἄδικο. Δὲν ξέρω τὰ πράγματα, δὲν ἐδιάβασα τὰ γράμματα καὶ καθένας μπορεῖ νὰ τὰ λέγῃ ὅπως τὸν συμφέρουν. Λυποῦμαι μόνο, καὶ λυποῦμαι πολύ, ὅταν συμβαίνουν τέτοια μεταξὺ παιδιῶν μου. Αὐτὸ μόνο ξέρω.

Εὐχαριστῶ πολύ, ***Μεγάλη Ἑλλάς***, γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὸ ξεσπάθωμα. Ἔστειλα τὰ φυλλάδια στὸ νέο μου φίλο, καὶ τοῦ ἐνέκρινα φευδώνυμο, καθὼς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὴ φωτογραφία τοῦ ***Παναχαϊκοῦ*** τὴ βρῆκα καὶ σὲ πρώτη εὐκαιρία θὰ τὴ δημοσιεύσω γιὰ τὰ νέα του βραβεῖα. Δὲν εἶν' αὐτὴ πού τὸν παριστάνει καθισμένο μ' ἕνα χαρτὶ στὸ χέρι ; Ἐννοεῖται πῶς δὲν θὰ δημοσιευθῇ ὁλόκληρη, γιατὶ θάπρεπε νὰ μικρύνῃ πολύ. Μόνο μπόστος. Πειράζει ;

Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου, παλιέ μου ***Ἠλιόβραλτη***. Δὲν ἤξερα πῶς τώρα εἶσαι παντρεμμένη, πῶς πῆρες καλὸ Διαπλασόπουλο, πού σήμερα εἶναι στὰ χωριά σας γιατρός, καὶ πῶς ἔχεις τρία παιδάκια. Νὰ σοῦ ζήσουν ὅλοι ! Ἐνέγραψα τὸν Δημητράκη καὶ τὴ Στελλίτσα κι' ἐλπίζω νὰ τοὺς ἀρέσῃ ὁ «Καλὸς Γιαννάκης», ὅπως ὁ Μπέμπης κι' ὁ Φούσκας πού τοὺς διάβαζες ἄλλοτε. Ἡ κυμένη ἡ γιαγιά τους θὰ τὰ βλέπῃ μικρὰ Διαπλασόπουλα ἀπὸ τὸν οὐρανό...

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση, ***Πειραιωτάκι***, καὶ χαίρω γιὰ ὅλ' αὐτὰ πού μοῦ γράφεις. Ναί, μαζί μου νὰ μὴν εἶσαι «ἀναβλητικός», ἀφοῦ δὲν εἶσαι «τεμπέλης», ὄχι νὰ λαβαίνῃς τακτικὰ μέρος στὴν κίνησι, γιὰ νὰ ναβειχθῇς «ὄχι μὲ τὶς κουτὲς καὶ χωρὶς νόημα ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ μὲ σοβαρὴ ἐργασία σταὺς Διαγωνισμούς». Ἀσπάζομαι καὶ τὸν ἀδελφό σου.

Ἀλήθεια, ***Ἀδολάρ***, τὸ «Χρύσανθος Νικήτας» εἶναι ἕνα νόστιμο ὀνοματάκι καὶ μὲ τὸ δίκιο σου τὸ ζήλεψες γιά... φευδώνυμο. Ἀλλὰ πῶς μπορεῖς νὰ τὸ πάρῃς, ἀφοῦ ὁ κάτοχός του ὑπάρχει ; Καὶ ξέρω ἐγὼ τί κάνει ; Αὔριο μπορεῖ νὰ ἀνδώσῃ ἕνα τόμο μὲ γελοῖα ποιήματα καὶ τὰ Διαπλασόπουλα νὰ νομίσουν πῶς εἶναι δικά σου. Τὰ ποτελέσματα τῶν Διαγωνισμῶν θὰρχίσουν γρήγορα νὰ δημοσιεύσουνται.

Θὰ εἶδες, ***Ἀττὲ Ἰρᾶμ***, πῶς ἔλαβα τὴ Συλλογή σου καὶ δημοσιεύθηκε κιόλα ἀπ' αὐτὴν μιὰ Ἄσκηση στὸ 7ο φύλλο. Ἔλαβα ἐπίσης καὶ τὴ σημείωση τῶν Εὐσήμων. Ἔχεις δίκιο, οἱ ἐρωτήσεις στὰ τετράδια τῶν Μ. Μυστικῶν - βουλεία τοῦ 1896 — εἶναι σὲ μιὰ καθαρεύουσα ἀταίριαστη σήμερα. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ τὶς ἀλλάξω, γιατὶ οἱ σελίδες τῶν Μ. Μυστικῶν εἶναι στερεότυπες, κλισέ, σὰν εἰκόνες, γιὰ νὰ τυπώνουνται κάθε φορὰ χωρὶς νὰ στοιχειοθετοῦνται ἐκ νέου, πού θάταν δύσκολο.

Βασίλισσα τῶν Λουλουδιῶν, ἕνα πολὺ παλιό σου γράμμα, ἀπὸ 27 Νοεμβρίου, εἶχε παραπέσει καὶ μόλις σήμερα τὸ βρίσκω. Δὲν θάνησυχοῦσες ὅμως πολὺ γιατὶ εἶχα ἐκτελέσει τὶς παραγγελίες. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωση, καθὼς καὶ τὴ φίλη σου.

Ἄργησες νὰ μοῦ γράψῃς. ***Γελασίνα***, ἀλλὰ μὲ ἀποζημίωσες. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ διπλό—πρὸς τὸ παρὸν—ξεσπάθωμα καὶ περιμένω καὶ τάλλα. Ἔστειλα τὰ φυλλάδια στὶς δυὸ νέες μου φίλες. Ἀλήθεια, δὲν μοῦ γράφεις ἂν τὸ δικό σου φυλλάδιο θέλῃς νὰ σοῦ τὸ στέλνω τώρα στὴ Θεσσαλονίκη. Εἶδα τὶ ὡραῖα πού περνᾶς ἐκεῖ, στὸ Κολλέγιο, καὶ πόσες φίλες ἔχεις κάνει, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ξεχνᾶς καὶ τὶς καλὲς ἐκεῖνες πού ἔχεις ἀφήσει στὸ Βόλο...

Καὶ σένα, ***Μάκη***, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ἔστειλα τὰ φυλλάδια στὴ νέα μου φίλη κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃ κι' ἡ ἴδια, ἀφοῦ εἶναι δεκατεσσάρων χρονῶν. Χαίρω πού ἤγινες καλά. Ἀλήθεια ἡ ὑγιεινὴ δὲν ἔχει δποκαλύψεις, καὶ τὰ *νά, θά, ἀφοῦ, ὅταν,* κτλ. σ' αὐτήν, συντάσσονται μὲ ὁριστική. Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ καθηγητής σου θέλῃ νὰ γράφῃς τὰ ρήματα μὲ ῃ, πρέπει νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς. Ἄλλωστε πολλοὶ ὑγιεινιστὲς τὰ γράφουν ἔτσι, ὅπως δὰ κι' ἐγώ. Σ' εὐχαριστεῖ καὶ ὁ κ. Φαίδων.

Μπιάνκα Σορέλλι, δὲν ἀμφιβάλλω πῶς ἐργάζεσαι γιὰ τὴ διάδοσή μου, ἀφοῦ μὰ γαπᾶς, καὶ μὴ στενοχωρῆσαι ἂν οἱ ἐνέργειές σου δὲν ἔφερναν ἀκόμη ἀποτέλεσμα· θὰ φέρουν. Τὸ ξεσπάθωμα θέλει ἐπιμονή, κάποτε μάλιστα εἶναι καὶ τύχη. Αὐτὲς πού ἐγνώρισες στὸ σχολεῖο σου μοῦ γράφουν ἐπίσης πῶς εἶναι ἐνθουσιασμένες ἀπὸ τὴ γνωριμιά σου καὶ χαίρω πολύ. Χαιρετισμοὺς καὶ στὴν ἀδελφή σου.

Δὲν ψταίω, παλιέ μου ***Νάρκισσε***. Ἀφοῦ δὲν ἀνανέωνες τὸ φευδώνυμό σου, δὲν ἤξερα πῶς τὸ ἤθελες ἀκόμα καὶ τὸ ἔδωσα σ' ἄλλον πού τὸ ἐζήτησε. Ἡ ***Μεγάλη Ἑλλὰς*** τὸ δικτηρεῖ, ἀλλὰ τὸ ἀνανεώνει. Νά, προχθὲς ἀκόμα τὸ ἀνανέωσε γιὰ τὸ 1939. Ἂς εἶναι ὅμως, τὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ οἰκονομηθῇ. Ὅταν μοῦ γράψῃς τώρα, νὰ δπογράψῃς «ὁ παλιὸς ***Νάρκισσος***», πρὸς διαστολὴ ἀπὸ τὸ νέο, κι' ἀργότερα, ἂν ὁ νέος τὸ ἀφήσῃ — πού δὲν εἶναι ἀπίθανο, ξέρεις πόσο συχνὰ ἀλλάζουν τὰ παιδιά—σὲ εἴδοποιῶ καὶ τὸ ξαναπαίρνεις. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια, πού τόσο μὲ συγκίνησαν, καθὼς κι' ὁ κ. Φαίδων.

Κάνεις πολὺ καλά, ***Μεγάλη Ἰδέα***, πού μοῦ γράφεις ὅ,τι αἰσθάνεσαι· δὲν κάνεις ὅμως καλὰ πού αἰσθάνεσαι ἔτσι. Ἐννοῶ τὴ μελαγχολία σου. Γιατὶ νὰ μελαγχολῇς ; Δὲν ὑπάρχει λόγος. Νά, πῶς χαίρεσαι ὅταν ἡ φύση εἶναι χαρούμενη ; Νὰ τὴ θωμᾶσαι ἔτσι κι' ὅταν δὲν εἶναι, νὰ ἐλπίζῃς, νὰ περιμένῃς καὶ νὰ ἐξακολουθῇς νὰ χαίρεσαι. Αἴγη θέλησι χρειάζεται, καὶ γι' αὐτό, καὶ γιὰ ὅλα τάλλα τῆς ζωῆς. Χαίρω πού ἔγραφες καλὰ στοὺς Διαγωνισμούς, πού στὸ σχολεῖο σου γίνουνται νωρίτερα. Ναί, εἶπαν πῶς κι' ἐδῶ τὰ σχολεῖα θὰ κλείσουν γιὰ τὴ γρίπη, ἀλλὰ θὰ κλείσουν λίγες ἡμέρες γιὰ τὶς Ἀποκριές κι' ἐλπίζω νὰ μὴ χρειασθοῦν περισσότερες.

Θὰ κάμω τώρα μιὰ δήλωση : Τὸ «***ἡ Διάπλασις βεβαιώνει***» στὶς Μικρὲς Ἀγγελίες καταργεῖται. Δὲν ἔχω καιρὸ νὰ φάχνω κάθε φορὰ, γιὰ νὰ βεβαιώνουμαι πρῶτα ἐγὼ κι' ἔπειτα νὰ βεβαιώνω. Ὀνόματα καὶ φευδώνυμα δὲν μπορῶ βέβαια νὰ τὰ θυμοῦμαι ἀπέξω... Ἀλλὰ καὶ γι' ἄλλο λόγο : Τελευταῖα γίνουνταν καὶ κάποιες κατεργαριές. Ὁ Α. π. χ. ἄφινε τὸ φευδώνυμό του, τὸ ἔδινε στὸν Β., καὶ σ' ἐκεῖνους πού τὸν ἀποκάλυψαν, ἀπαντοῦσε, κι' ἤθελε τὴν βεβαίωση τῆς Διαπλάσεως, πῶς ὁ ***Γαλάξιος Ἀνθυποναύαρχος*** δὲν λέγεται Α, ἀλλὰ Β. Νὰ τὸ βεβαιώσω ; Κατ' οὐσίαν ἦταν φέμμα. Νὰ τὸ διαψεύσω ; Κατὰ τύπους ἦταν ἀλήθεια. Ἀλλὰ πάντα κατεργαριά. Γιὰ νὰ γλυτώνω λοιπὸν καὶ ἀπ' αὐτὰ κι' ἀπὸ τὸν κόπο, καταργῶ τὶς βεβαιώσεις τῆς Διαπλ. καὶ τελειώνει. Στὸ ἑξῆς θὰ βεβαιώνετε μόνοι σας' κι' ἀλήθεια ἢ φέμματα, λογαριασμὸς δικός σας.

Καθὼς βλέπετε κάτω ἀπὸ τὶς σημερινὲς Ἀσκήσεις, τελείωσε σήμερα ὁ πρῶτος γύρος τῶν Συλλογῶν καὶ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο ἀρχίζει ὁ δεύτερος. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τοὺς συνθέτες μου. Ἔλαβα 60 περίπου Συλλογές. Καθεμιά, κατὰ μέσον ὅρον, ἔχει ἀπὸ 20 δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις. Μᾶς κάνουν λοιπὸν 1200. Κι' ἀφοῦ ὅλο τὸ χρόνο δὲν θὰ μοῦ χρειασθοῦν περισσότερες ἀπὸ 500, θὰ ἔχω νὰ διαλέγω. Μπράβο, παιδιά μου, καλὰ ἐργασθῆκατε.

Ὁ κ. Σπ. Μινῶτος τῆς «***Ἰονίου Ἀνθολογίας***» μοῦ ἀναγγέλλει πῶς τὸ ἔκτακτο πανηγυρικὸ τεῦχος, τὸ ἀφιερωμένο στὰ ***Πενηντάχρονα τοῦ Ξενοπούλου***, πλησιάζει νὰ ἐκδοθῇ. Θὰ εἶναι ὁλόκληρο βιβλίο, πολυτελέστατο, μὲ ἄρθρα τῶν κορυφαίων μας λογίων καὶ ὅλων τῶν ξένων ἑλληνιστῶν, καὶ μὲ ἀπείρια εἰκόνων—φωτογραφιῶν, σκίτσων, γελοιογραφιῶν, αὐτογράφων μὲ ἀπαντήσεις ἀπὸ Διαπλασόπουλα, κτλ. Κανονικά, ἔπρεπε νὰ τιμᾶται 60 δραχμές. Ἀλλὰ δ' κ. Μινῶτος τὸ *δικτίμησε ὁρ. 40. Ἐπειδὴ ὅμως θὰ τυπωθοῦν σχετικῶς λίγα ἀντίτυπα, πού θὰ γίνουν βέβαια ἀνάρπαστα, ὁ κ. Μινῶτος παρακαλεῖ τὰ Διαπλασόπουλα, ὅσα θὰ ἤθελαν νὰ τὸ ἀγοράσουν, νὰ τὸ δηλώσουν σὲ μένα—χωρὶς νὰ στείλουν ἀπὸ τώρα καὶ τὶς 40 δραχμές — γιὰ νὰ κρατηθοῦν ἰσόριθμα ἀντίτυπα στὴ διάθεσή τους.*

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα φευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκριτνόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1939. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν σὲ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα : Φήμιος, ἀ.(ΝΑ). Κλειτώριος, ἀ. (ΕΣ). Γελαστὸς Πρόσκοπος, ἀ.(ΔΒ). Μαγεμένο Δοξάρι, κ.(ΠΚ). Ἰβαῆλος, ἀ. (ΡΝα). Ἱππότης Γκίμπουρν, ἀ. (—. . α.).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Ροδοβαμμένη Αὐγούλα, κ. Τίκ-Τάκ, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της ***Γαλαξάκι*** (μετὰ χαρᾶς σοῦ ἐνέκρινα τὸ φευδώνυμο· εὐχομαι νὰ σὲ ἀφίνῃ ἡσυχο τὸ «διαβολάκι», ἀλλὰ νὰ σὲ ταιμπῇ τὸ «ἀγκαθάκι» ὥστε νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) ***Γέλλω*** (θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκριση· χαίρω πού μπαίνεις καὶ στὴν κίνησι· γράφε μου ὅταν σᾶφήνουν τὰ μαθήματα·) ***Ὀρεινὸν Κερκύρας*** (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ γιὰ τὶς τόσο ποιητικὰ διατυπωμένες εὐχές·) ***Καπετὰν-Φασαρία*** (ἤταν καιρὸς νὰ μπῆς καὶ στὴν κίνησι· σοῦ ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἶδες, τὸ προτιμώμενο· γράφε μου·) ***Τσαπερδονούλαν*** (σοῦ ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἶδες, καὶ τάλλα δυό, ἀλλὰ γιατί τόσο πολλά ; δὲν θὰ τὰ μπλέξῃς ;) ***Ροδοβαμμένην Αὐγούλαν*** (ἔλαβα, ἐξετέλεσα κι' εὐχαριστῶ πολὺ· τετράδια

θὰ σοῦ στείλω μόλις ἀνατυπωθοῦν·) ***Νεράϊδαν τῆς Μάνης*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὸ ξεσπάθωμα· ἔστειλα τὰ φυλλάδια στὴ νέα μου φίλη καὶ σὲ σένα τὸ 80· χαίρω ποὺ παρακολουθεῖς μὲ τόσο ἐνδιαφέρον τὰ ἐφετεινὰ μυθιστορήματα καὶ θὰ μοῦ γράφῃς συχνά·) ***Ξανθὴν Σειρῆνα*** (στὴν Καστοριὰ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα Διαπλασόπουλο! δὲν ὑπάρχουν λοιπὸν ἐκεῖ σχολεῖα, δασκάλοι, δασκάλες; περίεργο! ***Νυχτοκράγουδο*** (τὰ ἔλαβα ὅλα, περίμενε...) ***Μουσίτσαν*** (ἔλα α τὶς λύσεις· εἶχα λάθει καὶ τὴ Συλλογή σου καὶ σοῦ ἐδημοσίευσα μάλιστα μιὰ Ἄσκηση·) ***Μελαγχοινὴν Ὀρειβότιδα*** (χαίρω γιὰ τὴν ἀπόφασή σου. Ὀδηγὸ καὶ λυσόχαρτο ἔστειλα· γράφε μου· ***Δῆμον Δ. Ἀποστολόπουλον*** (ἐξετέλεσα· μὲ γειὰ στὴν καινούργια διαμονή·) ***Αὐγούλαν*** (καὶ τὴ συνδρομή σου ἔλαβα, καὶ τὰ δυό σου ψευδώνυμα σοῦ ἐνέκρινα· τὴ συμμαθήτριά σου μπορεῖς νὰ ἐγγράψῃς μὲ ταχυδρ. ἐπιταγὴ ὡς ξεσπάθωμά σου· πῶς πῆγαν οἱ διαγωνισμοί; ***Μελαγχολικὸν Ὀνειροπόλον*** (ναί, τὶς Συλλογὲς τὶς παίρνω μὲ τὴ σειρά τους, ἐκτὸς ὅταν κάποια δὲν ἔχῃ τὴν Ἄσκηση ποὺ μοῦ χρειάζεται· ἡ σειρὰ τῆς δικῆς σου θὰ ξαναγυρίσῃ μετὰ ἕνα περίπου μῆνα· ὡρισμένως ὁ βαθμός σου φέτος πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτερος! ***Ρέναν Καλοτύχου*** (ἔστειλα καὶ τὰ τελευταῖα 7 φυλλάδια ποὺ ἔλειπαν ἀπὸ τὸν τόμο· μποροῦσες νὰ μὴν τὰ ζητήσῃς ἀφοῦ ὁ «συνθέτης» ἔκαμε λάθος; ὥστε καμμιὰ ἐνόχληση·) ***Αὔραν τ' Ἀπρίλη*** (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά·) ***Ναυτάκι*** (σοῦ ἀπάντησα καὶ στὸ προηγούμενο· τὶς τσιγγογραφίες τὶς κάνει ὁ «τσιγγογράφος», φωτογραφῶντας εἰκόνες ἢ φωτογραφίες σὲ πλάκα ἀπὸ τσίγγο, γιὰ νὰ τυπώνουνται· «ἐλζεβίρ» εἶναι εἶδος τυπογραφικῶν στοιχείων κα «στιγμὴ» μέτρο τυπογραφικό· τὸ ψευδώνυμο ἐνεκρίθη στὸ 80 φυλλάδιο·) ***Κατάσκοπον 33*** (εἶδες ὅτι ἡ Ἀγγελία σου δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενο· καλῶς νὰ ἔλθῃς·) ***Ζακυνθινούλαν, Νεφέλην, Μάκην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 31 Ἰανουαρίου θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 287ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων, Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 11 Ἀπριλίου.

109. Λεξίγριφος

Σύνδεσμο ἀντιθετικὸ
Ἀλλὰ κι' ἀφαιρετικό,
Μὲ νησὶ τοῦ Αἰγαίου ἑνώνω,
Καὶ ἀρχαῖο, πολὺ σοφό,
Συγγραφέα φανερώνω.

Μύρτα Φλώρη

110. Λογοπαιχτικὸς Λεξίγριφος

Πόλη ὡραία τῆς Εὐρώπης
Κάνεις, λύτη, στὸ λεπτό,
Νῖ καὶ ἄλφα μόνο ἂν γράψῃς
Στ' ἄστρο σου κατεβατό.

Θαλασσοταραχὴ

111. Μεταγραμματισμὸς

Θεότης ἤτιαν ἄλλοτε,
Καὶ σήμερα εἶναι κάθε
Γυναίκα ὅταν παντρεύεται.

Μά, τὸ κεφάλι ἀλλάζοντας,
Φυσιολογία μάθε,
Νὰ ἰδῇς πῶς, . . μασκαρεύεται.

Διαβολάκια

112. Δημῶδες Αἴνιγμα

Ὅταν τὸ λύνω στέκεται·
Ὅταν τὸ δένω, τρέχει.

Σεμίραμις

113. Ἀστὴρ

```
*       *       *
  *     *     *
    *   *   *
      * * *
* * * * A * * * *
      * * *
    *   *   *
  *     *     *
*       *       *
```

Ὁριζοντίως φοβερὸς ὄφις· καθέτως μυθικὸς βασιλεύς, γενάρχης· διαγωνίως κόλπος τῆς Ἑλλάδος καὶ βαθμοφόρος τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Μάγκας

114. Πτερωτὸν Γράμμα

Πᾶσαι αἱ κατωτέρω ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ὅλαι ἀπὸ ἓν γράμμα κοινὸν τὸ πτερωτόν—τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθεξῆς:

Ὁμηρικὴ βασιλόπαις — Ὥρα τοῦ ἔτους—Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος—Σχολικὸν ἔπιπλον—Χώρα τῆς Ἑλλάδος.

Σκαρπηδὼν

115. Διπλῆ Ἀκροστιχὶς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν αἱρετικόν, τὰ δὲ δεύτερα γράμματα πόλιν τῆς Πελοποννήσου:

1. Ὀλύμπιος θεός· 2, Χημικὸν σῶμα μὲ θαυμασίας ἰδιότητας· 3, Χρονικὴ μονάς· 4, Θεά· 5, Καταφύγιον ἐν τῇ ἐρήμῳ· 6, Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.

Μικρὸς Ζωγράφος

116. Γρῖφος

```
αα      α          αν
α    α    α       αν   αν
α    α    α  Ν  αν  μεν  αν  ὁ!   τὴν
α    α    α       αν   αν          πλᾶσιν
α         α          ἀν
```

Γέρος τοῦ Μωρηᾶ

Δήλωσις: Ἀπὸ ὅλας τὰς ληφθείσας Συλλογὰς ἐδημοσιεύθη ἤδη ἀπὸ μία Ἄσκησις. Ἄλλαι Συλλογαὶ δὲν ἐλήφθησαν καί, παρελθούσης τῆς προθεσμίας, δὲν εἶναι πλέον δεκταί.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 48

623. Περίανδρος (περί, Ἄνδρος).—624. Μῆλος-μηρός.—625. Ὁ Ἕλλην, ἡ Ἔλλη, τὸ ἕλος. 626,

```
I
Η Ρ Α
Ι Θ Α Κ Η
Σ Ο Υ Ν Ι Ο Ν
```

627. ΟΛΥΜΠΕΙΟΝ (λεμόνιον, ὑπό, μέλι, πλοῖον, ἐνύπνιον, Ἰόνιον, Νινευί). — 628. ΕΣΤΙΑ - ΥΟΡΚΗ (ΕΥριπίδης, ΣΟφοκλῆς, ΤΡαπεζοῦς, ΙΚαρία, ΑΗδών).—629. Μολὼν λαβέ.—630. ***Ἄδειο σακκὶ δὲ στέκει ὀρθὸ*** (α δυὸ σ' α, κεῖ, δ' ἐς τε, κεῖ ὄρ θο).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΘ'—204]

Ρομπὲν τῶν Δασῶν, τάχει τὸ βόλεϋ!!.. ἔ;; **ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΟΣ**

[ΑΘ'—205]

Ἐκ κάτω Κλειτωρίας ἀφίχθη ὁ . . .

Κλειτώριος

[ΑΘ'—206]

Ἐλ . . .*σῃ μὲ θ* . . . εωρεῖς τόσο κουτή;
Κατάλαβα.

Νεφερτίτι

[ΑΘ'—207]

Διαπλασόπουλα-ες, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ καὶ Κάρτες, ἰδιαιτέρως μὲ μεγάλην τάξιν. Δ]σις: Κόριον Ἰωάννην Κλεώπαν, διὰ Μέφιστον, Νέα Σμύρνη 151]6 Ἀθῆναι. Περιμένω ἀπὸ ὅλους-ες.

Μέφιστος

[ΑΘ'—208]

Γαλάξιο Πουλί. Εὐχαρίστως, γράψε μας καθὼς καὶ διεύθυνσί σου.

ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

[ΑΘ'—209]

Νεφερτίτι, Ἴσις, Δήρ, Ρόμπερ Τέϋλορ, Τρισκατάρατε, περιμένω τετραδιάκια σας.

Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος

[ΑΘ'—210]

Π. Χαμίνι, Μ. Λόρδε, μωρουδέλια εἶσαστε. . . Οὔτε ***Γελαστὸς Ἀντιπλοίαρχος***=Γαβαλλᾶς, οὔτε ***Νέα Ἐσμεράλδα***=Παπασιδέρη, οὔτε ***Μικρὸς Καλλιτέχνης***=Ἀδαμόπουλος.

ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

[ΑΘ'—211]

Ἀγαπημένο μου μικράκι Ρόμπερ Τέϋλορ δὲν θάθελα νὰ σὲ διαψεύσω ἀλλά. . . δὲν εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ νομίζεις. Πατινάριζε.

Παριζιάνικο Χαμίνι

[ΑΘ'—212]

Ἀντιπρόσωπος Ζακύνθου: Τίνος Ρόσσι. Ὁ πρόεδρός μας δὲν λέγεται Σοφιανόπουλος οὔτε ἔχει ψεύτικο ὄνομα.

ΡΑΔΙΟ ΕΛΛΑΣ

[ΑΘ'—213]

Καλὸ ταξίδι, Γεώργο. Ὅταν φθάσῃς στὴν Κωνσταντινούπολι γράψε μου.

Παρατηρητής

[ΑΘ'—214]

ΑΙΓΑΙΟΠΕΛΑΓΙΤΗ, χίλιες εὐχὲς δέξου στὴ γιορτή σου.— **ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ**

[ΑΘ'—215]

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες. Γράψατε πρῶτοι: Ἀνέβα Μαρίαν Βασταρδὴ διά:

ΙΒΑΗΛΟΝ

ΤΟΜΟΙ
«ΔΙΑΠΑΣΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Οἱ Τόμοι τῆς ***Πρώτης Περιόδου*** (1879—1893) εἶναι ὅλοι ἐξηντλημένοι.

Ἀπὸ τοὺς σαραντάπέντε Τόμους τῆς ***Δευτέρας Περιόδου*** (1894—1938) εἶναι ἐξηντλημένοι τρεῖς: τοῦ 1896, τοῦ 1908 καὶ τοῦ 1918. Ἑπομένως ὑπάρχουν οἱ σαρανταδύο, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894—1928, μὲ σελίδας 416, τιμῶνται ἕκαστος, ἄρραφος, δρ. 80. Οἱ δὲ ἐπίλοιποι, τῶν ἐτῶν 1929—1938, μὲ σελίδες 624 ἢ 464, τιμῶνται ἕκαστος, ἄρραφος, δρ. 110.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου Τόμου, πάντοτε ἀρράφου, προσθετέα κατὰ τὴν παραγγελίαν εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 5, διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 35.

Τύποις Ε. Σεφνιάδου